

Toni Barber / Bisbat de Menorca

El bisbe Conesa al pati de Cal Bisbe de Menorca.

«La guerra sempre és un fracàs»

Francesc Conesa inicia ministeri com a nou bisbe
de Solsona el dissabte 12 de març

P 8-11

Agustí Codinach

**L'Església s'aboca
amb les víctimes
del conflicte**

P 14-15 i 20-22

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

Les artèries del Cos de Crist

És coneguda la imatge que utilitza sant Pau quan parla de l'Església com el Cos de Crist. La comunitat dels creients està articulada en un Cos, a través del qual passa la veritable vida, la gràcia que nodreix i dona fermesa a tots els seus membres. No hi ha cap creient que sigui prescindible, tots tenim el nostre lloc i la nostra missió en el si de l'Església. El que manté units els membres és la comunió, allò que ens fa u, allò que ens unifica al voltant del Crist i ens permet créixer en l'amor.

La teologia paulina ens recorda que els membres del Cos de Crist estan en relació entre ells, no viuen aïlladament els uns dels altres; més aviat hi ha una comunicació de vida i de béns entre ells. Quan un membre sofreix, ens diu encara l'Apòstol, tot el cos sofreix; quan un membre s'alegra, tot el cos se n'alegra.

Aquesta imatge teològica de l'Església és la que estem veient aquests dies en la resposta que s'està donant a la situació d'Ucraïna. Cada dia apareixen noves iniciatives diocesanes i parroquials que envien a Ucraïna ajuda per afrontar les conseqüències de la guerra. Circula per la xarxa una llista de béns de primera necessitat que es poden comprar per enviar a l'Est i poder ajudar aquesta porció del Poble de Déu que s'està dessagnant.

Ucraïna és un membre del Cos de Crist, un membre ferit i malmès, que reclama la nostra ajuda. I estem assis-

tint a l'espectacle que significa veure com la resta del Cos, a través de les seves artèries, està mobilitzant els seus recursos per auxiliar el membre afectat. Impressiona veure com la vella Europa és capaç de deixar de pensar en si mateixa i ajudar el pròxim, el que tenim al costat; en paraules de sant Joan Pau II, l'altre pulmó amb el qual respira l'Església.

Hi ha també una ulterior consideració a la situació que estem vivint. Els béns materials van arribant de mica en mica per pal·liar les ferides d'aquest membre atacat. No ens n'adonem, però hi ha també un flux de retorn, els rius de refugiats que han hagut de deixar el seu país i dirigir-se cap a l'Oest. Hem assistit a la vivència de la fe d'aquelles terres: vetlles de pregària per la pau, celebracions de l'eucaristia en soterranis, una vida configurada totalment per la fe, etc. No podríem veure en aquests refugiats, que tindrem a casa nostra en pocs dies, una oportunitat per revitalitzar la nostra Europa esgotada de si mateixa?

A la nostra pàgina web recollim les diferents iniciatives #SuportUcraïna de pregària i d'ajuda per a la població ucraïnesa. Us convidem a compartir-les amb nosaltres escrivint a redaccio@catalunyacristiana.cat

Contingut

03

Editorial

05

La setmana

06

Opinió

08

En primer pla

13

Vida eclesial

23

Opinió

24

Parròquies en sortida

28

Carta dominical

30

Bíblia

32

Litúrgia

34

Espai lectors

36

Societat

46

Agenda

47

Des del carrer

Missatge del Sant Pare Francesc per a la Quaresma 2022

PÀGINA 16-19

36-37
Patriarcat de Moscou
i patriarcat de Constantinoble

La parròquia de Santa Agnès, una comunitat de fe molt activa i compromesa

PÀGINA 24-27

Jordi Albertí, in memoriam

PÀGINA 34

47 Joan Arimany, director de la revista digital «Reliquiae sanctorum in Catalonia»

La setmana en tuits

ANTONIO SPADARO
@ANTONIOSPADARO

Director de «La Civiltà Cattolica»

És totalment necessari tornar a Dostoievski (admirat per Gandhi) i a la seva ànima russa per animar amb humanitat la barbàrie de la guerra que desfigura la bella faç dels pobles

PRESIDENT BIDEN
@POTUS

President dels Estats Units

M'uneixo als cristians d'arreu del món per celebrar el Dimecres de Cendra, i prego per tots els qui han perdut éssers estimats durant l'any passat. La Quaresma és un temps per aprofundir en la nostra fe mentre ens preparam per a la joia de la Pasqua

ÀNGEL RODRÍGUEZ V.
@ANGELDELAWEB

Periodista bisbat Girona

Tenim el nostre bisbe Francesc ingressat a la Unitat de Cures Intensives de l'Hospital Josep Trueta. La seva salut ha empitjorat. Cal que preguem per ell

RICH RAHO
@RICHRAHO

Teòleg

Un viatge que desitja fer des de fa temps: el Vaticà anuncia que el papa Francesc viatjarà al Congo i al Sudan del Sud del 2 al 7 de juliol

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Nova etapa a Solsona

Ràdio Estel transmet el dissabte 12 de març, a les 12h des de la catedral de Solsona, la presa de possessió i l'inici del ministeri de Francesc Conesa com a nou bisbe d'aquesta diòcesi. L'emissora ofereix tota la celebració, que es pot seguir en directe. A més, per recuperar-la després i escoltar-la en diferit, es pot entrar a www.radioestel.cat/radio-a-la-carta/.

El programa té tres moments especials, tots en els primers minuts: l'arribada del nou pastor a la porta de la seu acompanyat pel nunci i rebut per una representació de la cúria diocesana, la professió de fe a l'interior i, ja amb l'Eucaristia iniciada, la lectura del nomenament, que es va fer públic el 3 de gener passat, i el lliurament del bàcul que el representant del Papa fa al nou titular. Immediatament, Conesa ja passa a ocupar la seu i presideix la resta de la celebració. Solsona obre així una nova etapa, tot just mig any després que el Papa acceptés la renúncia de Xavier Novell i nomenés Romà Casanova administrador.

Zoom

EDUARD BRUFAU

La solidaritat amb Ucraïna no s'atura. La recomanació és prioritzar els donatius econòmics. Càritas Barcelona ha obert un número de compte corrent específic per a l'emergència: ES82 2100 5000 5902 0012 8131 / BIZUM: 33381 Si tot i així es volen fer donacions no monetàries, l'església del Perpetu Socors, dels Redemptoristes (a la foto), està recollint medicaments, menjar, roba tèrmica i de llit i productes d'higiene personal. Podeu trobar altres iniciatives a: catalunyacristiana.cat/suport-ucraina/

L'efemèride de la setmana

14 de març del 2008: mor Chiara Lubich, fundadora del moviment focolar.

PUNT DE VISTA

ISABEL DE PUIG

Coordinadora de la campanya de 40 Dies per la Vida a Barcelona

Nova campanya 40 Dies per la Vida a Barcelona

Un cop més, Barcelona s'uneix a la campanya mundial de dejuni i pregària del moviment 40 Dies per la Vida, que té lloc a més de 680 ciutats d'arreu del món. A Espanya la campanya serà present en dinou ciutats, vuit més que en l'anterior edició. Barcelona, a més, serà l'única ciutat que torni a fer una campanya doble, amb presència simultània davant de dos abortoris.

Les campanyes de 40 Dies per la Vida van començar a Texas el 2007. Són campanyes ecumèniques que ràpidament es van estendre pels Estats Units i després per la resta del món. A Barcelona van arribar el 2017 i s'hi sumen parròquies, moviments de l'Església i, sobretot, persones compromeses amb la defensa de la vida.

La finalitat de la campanya és resar pel final de l'avortament, en

comunitat, al carrer, donant un testimoni de fe en la força del dejuni i la pregària, així com donar a conèixer el drama de l'avortament tant pel que és en si mateix, l'assassinat d'una persona al ventre de la mare, com per les conseqüències que té en les dones que el pateixen i en les seves famílies.

Es tracta d'una campanya en què, durant els 40 dies de Quaresma, des del Dimecres de Cendra fins al Diumenge de Rams (2 de març a 10 d'abril), i en un horari de 8 del matí a 8 del vespre, els participants resen durant una hora en les proximitats d'un centre d'avortament.

Està comprovat que durant la campanya, per la força de la pregària, es redueix enormement l'activitat als abortoris. La indústria de l'avortament ha promogut la penalització

de l'activitat dels provida, orants i rescatadors. Se sap la modificació del Codi Penal que s'està tramitant amb aquesta finalitat. El nou redactat d'aquesta llei encara no ha entrat en vigor ni es preveu que ho faci en el transcurs de la campanya i, en qualsevol cas, no preveu l'activitat de resar com un nou tipus penal.

Gràcies a les campanyes, s'han tancat 114 abortoris, s'han salvat, que se sàpiga, més de 20.700 nadons i 229 treballadors d'aquesta indústria de mort han deixat la feina i s'han convertit, i tot gràcies a la pregària de tants.

Els participants resen durant una hora en les proximitats d'un centre d'avortament

DOLORS PARELLADA I XAVIER PADILLA

Directors del Secretariat diocesà de Pastoral Familiar de Barcelona

L'amor de parella segueix viu. Però entre els més joves predomina una concepció romàntica i idealista que no respon a la realitat. Les discussions de parella són inevitables i quan es produeixen, si els membres no saben com afrontar-les, es frustra el creixement de la seva estimació. Això porta molts a creure que per ser fidel a un altre i, per tant, mantenir-te unit, has de ser infidel a tu mateix. La parella es converteix en un lloc de pas.

Els cristians tenim una gran missió, que és ajudar a descobrir l'amor veritable i per sempre de Jesús que ens ensenya a créixer en la nostra estimació de parella.

Per primera vegada, en el context de l'Any Família *Amoris Laetitia*,

LA SAL DE LA TERRA

Setmana del matrimoni «Matrimoni és +»

tia, totes les diòcesis d'Espanya han celebrat del 14 al 20 de febrer la Setmana del Matrimoni amb l'objectiu d'ajudar a descobrir aquest gran amor.

Sobre la imatge d'una parella jove es podia llegir amb intenció de reclam «És més del que creus». A sota, les paraules «Setmana del matrimoni» aclarien de què s'estava parlant. A partir d'aquí, la invitació estava servida: «Vols saber per què? Entra a matrimonioesmas.org i descobreix-ho.»

Aquesta web, amb totes les

Totes les diòcesis d'Espanya han celebrat la Setmana del Matrimoni

seves històries, articles i vídeo-consells quedarà com a fruit que ajudarà a mostrar a la societat la bellesa del matrimoni.

Una altra iniciativa llançada durant aquesta setmana per activar els matrimonis ha estat l'aplicació per a mòbils «MatrimONio». A partir d'ara la pastoral familiar ja té un canal directe per fer arribar les «vitamines» de l'evangeli a tots aquells que se la vulguin descarregar. El plat fort de la setmana ha estat un recés per seguir des de casa amb reflexions, vídeos i tasques amb què els matrimonis han pogut renovar el seu compromís de fidelitat mutu.

Pots obtenir més informació a la web del Secretariat diocesà de pastoral familiar: <https://pastoral-familiar.esglesia.barcelona/>.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Pregueu contínuament

Ens trobem al cor de la Quaresma. Durant aquest temps litúrgic, l'Església ens proposa tres camins per preparar-nos per a la Pasqua: el dejuni, l'almoïna i la pregària. Avui voldria animar-vos que, durant aquesta Quaresma, dediquéssiu un temps a estar en silenci amb el Senyor i a compartir amb ell les dificultats i esperances de cada dia.

Per això, voldria compartir amb vosaltres unes reflexions sobre un llibre preciós: *Relats d'un pelegrí rus al seu pare espiritual*. Aquest llibre es coneix habitualment amb el títol d'*El pelegrí rus* i, com diu el papa Francesc, és un llibre per a tothom, un preciós relat per als qui vulguin comprendre què és la pregària contínua.

El llibre narra la història d'un home que, a mitjan segle XIX, peregrina per Rússia amb el desig d'arribar a ser un veritable deixeble de Jesús. En el primer capítol, podem llegir que, en una missa, el pelegrí escolta una frase de la primera Carta als Tessalonicencs que li deixa una profunda empremta al cor: «Pregueu contínuament» (1Te 5,17). A partir d'aquest instant, es posa en camí per aprendre a pregar amb el cor, en tot moment i en qualsevol lloc.

El pelegrí porta una alforja amb una mica de pa i una Bíblia a la butxaca de la seva túnica, al costat del cor. Durant tot el camí llegeix la Bíblia incansablement. La Paraula és el far que il·lumina les seves passes, una llum en el seu camí (cf. Sal 118,105). El testimoni d'aquest home ens pot ajudar a entendre la importància de la Paraula de Déu en la pregària i la seva força per apartar-nos de les distraccions que ens descentren del

Senyor.

Durant el viatge, un monjo li aconsella que pregui de manera contínua dient: «Jesús, tingues compassió de mi.» Aquesta pregària es basa en l'episodi del cec de Jericó de l'Evangeli de Lluc (v. Lc 18,35-43). El cec estava assegut a la vora del camí, demanant caritat. En sentir que Jesús passava per allà el va cridar amb totes les seves forces i li va demanar que tingués pietat d'ell. Jesús, en veure la fe d'aquell home, el va guarir. Tots nosaltres podem ser com aquell cec, quan reconeixem amb humilitat les nostres limitacions i creiem que només Jesús ens pot guarir les cegueres. Podem fer nostra aquesta invocació, aquesta pregària, deixant que cali en nosaltres i surti del més profund del cor. Trobem algun moment del dia per escoltar la veu del Senyor que ens pregunta constantment: «¿Què vols que faci per tu?» (Lc 18,41).

La pregària, el diàleg confiat amb Déu, ens unirà més a ell i ens ajudarà a preparar el cor per veure la realitat amb els ulls de Déu. Així ho expressa el pelegrí rus: «Quan em trobava amb la gent, em semblava que tots eren tan amables com si fossin la meua pròpia família [...] I la felicitat no només il·luminava l'interior de la meua ànima, sinó que el món exterior m'apareixia sota un aspecte meravellós.»

Benvolguts germans i germanes, tant de bo que la pregària encengui en nosaltres la llum de Crist i l'amor al proïsme. Que, com el bon pelegrí rus, puguem veure el rostre de Jesús en cadascun dels germans que trobem a la vora del camí.

«La família és el primer Seminari, el lloc on es forja una vocació»

Mons. Francesc Conesa Ferrer, bisbe de Solsona

CARME MUNTÉ MARGALEF

Mons. Francesc Conesa al seu despatx del bisbat de Menorca.

Bisbat Solsona

El 21 de gener, Conesa va visitar Solsona per primera vegada i va tenir ocasió, entre d'altres activitats, de presidir la reunió del Col·legi de Consultors.

La diòcesi de Solsona enceta una nova etapa dissabte 12 de març, amb l'inici de ministeri episcopal de Mons. Francesc Conesa Ferrer, de 60 anys, nascut a Elx i durant cinc anys bisbe de Menorca. El seu lema episcopal, *Adiutor gaudii vestri* («Servidor de la vostra alegria»), i les seves primeres paraules als nous diocesans («No vinc a vosaltres com a senyor de la vostra fe, sinó com el vostre servent») són tota una declaració d'intencions per part d'un bisbe que, segons explica el seu vicari general a Menorca, «sap escoltar, dialogar, fer amics, treballar en equip, aprendre contínuament a partir de la realitat material i dels altres».

Com valora la darrera visita ad limina, del 10-14 de gener, que la va preparar com a bisbe de Menorca però a la qual va acabar assistint com a bisbe electe de Solsona? Va rebre paraules d'alè i encoratjament?

La visita va ser una preciosa experiència de comunió entre nosaltres els bisbes i dels bisbes amb el Successor de Pere. Crec que ens ha ajudat a obrir les nostres diòcesis al sentiment i als projectes de l'Església Universal. Vaig acudir amb l'informe sobre Menorca,

però en aquell moment ja era bisbe electe de Solsona. De la trobada amb el papa Francesc vaig sortir reconfortat, perquè va tenir paraules molt afectuoses animant-me a treballar a Solsona. Em va demanar, de manera particular, que cuidés molt els seminaristes.

Ha tingut ocasió de compartir uns dies amb els bisbes de Catalunya. Com valora el treball que es fa a nivell interdiocesà en el marc de la Conferència Episcopal Tarraco-nense?

No conec detalladament la feina que es realitza en aquest nivell. Sí que puc dir que, pel meu tarannà, soc home de comunió, i que m'agrada treballar en equip. Espero incorporar-me aviat a la tasca que s'està fent.

És important prosseguir la relació i treball coordinat amb les Balears? Per exemple, els 50 anys de treball conjunt en l'àmbit de la catequesi.

A Menorca he vist la bona feina que es realitza juntament amb les diòcesis catalanes en molts camps, especialment amb el Secretariat Interdiocesà de Catequesi. Els materials que proporciona i la formació que

«El papa Francesc em va demanar, de manera particular, que cuidés molt els seminaristes»

ofereixen són una bona ajuda per a nosaltres. Val la pena continuar aquesta relació.

El seu lema episcopal és *Adiutor gaudii vestri* («Servidor de la vostra alegria»). La diòcesi de Solsona, després del sotrac de l'anterior bisbe, necessita recuperar l'alegria i la normalitat?

Crec que la primera font de la joia és la nostra relació amb Jesús i la vivència de l'Evangeli. Per això, la primera cosa és créixer en la nostra fe. Però hi ha una segona font de goig, que és la relació amb els altres creients. En aquest sentit, considero molt important enfortir la comunió i impulsar tots els mitjans que facilitin la vivència de la sinodalitat.

Ha tingut ocasió de parlar amb el seu predecessor, el bisbe Novell? Pel que ha tingut ocasió de conèixer de la diòcesi, quin considera que són els principals fruits del seu pontificat?

M'he comunicat amb el bisbe Novell i hem quedat a veure'ns un cop jo sigui a Solsona. M'interessa molt conèixer la seva visió de la realitat de la diòcesi, on ha estat onze anys com a pastor. Valoro molt positivament l'impuls que ha volgut donar a l'evangelització.

El bisbat de Solsona compta amb 62 sacerdots, comptant els jubilats i els religiosos amb càrrec parroquial, i 9 treballadors apostòlics laics. Quina és la importància i el paper dels laics per al present i futur de l'Església i de les comunitats cristianes?

Els laics tenen un paper fonamental a l'Església. La seva importància brolla del baptisme i no depèn que hi hagi més o menys sacerdots. Crec que les estructures i les mentalitats de la nostra Església són excessivament clericals i que, per això, els laics solen quedar en segon pla sense assumir el protagonisme que els correspon.

Arriba a Solsona mentre encara s'està enllestit la fase diocesana del Sínode dels Bisbes. Quins passos cal fer perquè l'Església, la diòcesi, la parròquia, sigui realment exemple de camí i treball sinodal?

Crec que aquest Sínode farà un gran bé a l'Església i a cadascuna de les diòcesis, ja que ens brinda l'ocasió de compartir opinions i

«M'he comunicat amb el bisbe Novell i hem quedat a veure'ns un cop jo sigui a Solsona»

«Les estructures i les mentalitats de la nostra Església són excessivament clericals»

projectes que ens ajudaran a créixer en la feina conjunta. Quan arribi a Solsona, m'incorporaré al camí que ja s'està fent. Desitjo fer camí al costat dels cristians de Solsona. Personalment crec que una clau per créixer sinodalment és obrir l'Església (les estructures, les institucions, els organismes, etc.) a la participació de tots els batejats i, especialment, dels laics.

Com ajudar que sorgeixin noves vocacions al sacerdoci enmig d'una societat tan secularitzada com la nostra?

No hi ha solucions màgiques per a aquest tema tan greu, però crec que és important que hi hagi comunitats cristianes vives que, encara que siguin petites, tinguin experiència del goig de seguir Jesús i la contagiïn als altres. Penso també que una altra clau és tenir cura de les famílies que volen viure la seva fe cristiana, perquè la família és el primer Seminari, el lloc on es forja una vocació. I estic convençut

Toni Barber / Bisbat de Menorca

Al saló del tron amb els retrats de tots els bisbes de Menorca.

«Perquè l'Església torni a ser creïble ha de saber demanar perdó i abocar-se a l'atenció de les víctimes»

«La guerra sempre és un fracàs, fruit de l'individualisme egoista i de la incapacitat de dialogar»

que és indispensable que tota la comunitat resi perquè aquest do de la vocació al sacerdoci pugui germinar a casa nostra.

En la recent visita ad limina es van abordar qüestions que han aixecat molta polèmica. Una és la de les immatriculacions de béns entre el període 1998-2015. Mirant la llista de la Conferència Episcopal Espanyola, Menorca va immatricular 33 béns i Solsona 487. Creu que aquesta operació s'ha fet prou bé?

La meua experiència a Menorca és que, quan la llei ho va permetre, es van immatricular les parròquies i cases parroquials que no tenien cap altra documentació i sobre les quals no hi havia dubte que eren propietat de l'Església. La immatriculació no vol dir adquirir aquesta propietat, sinó inscriure en un registre públic allò que ja era de l'Església. Per això crec que la polèmica al voltant d'aquest tema és interessada i enganyosa quan parla de «robatoris» i de «tornar béns». L'Església no s'ha apropiat de desenes de milers d'immobles, com es diu, sinó que ha inscrit els que ja eren seus. D'altra banda, són béns que l'Església manté i posa a la disposició de tota la societat.

L'Església espanyola ha decidit encarregar una auditoria jurídica externa com un pas més per lluitar contra el problema dels abusos. Com valora aquest fet? I com se suma a la tasca ja feta per les diòcesis?

Penso que és una bona estratègia, perquè reforça la feina que es realitza a les diòcesis. El més important per a mi és l'atenció personalitzada, que és el que s'ofereix a les oficines d'atenció creades a les diòcesis. L'auditoria que ara s'ha posat en marxa té com a objectiu garantir que les oficines diocesanes funcionen correctament, avaluant la seva feina i vetllant perquè l'acolliment, l'escolta i la reparació de les víctimes es faci de manera adequada. En aquest sentit, crec que l'auditoria ajudarà a millorar el servei que ja s'està prestant i treballar de manera més coordinada.

Creu que l'Església ha actuat amb prou valentia i que ha fet prou per escoltar, acollir i atendre les

víctimes?

És un tema tan greu que mai no podem dir que hem fet prou. A mi personalment —com crec que molts cristians— m'escandalitza i em dol que pugui existir al si de l'Església un sol cas d'abús. Se'm va quedar gravada una frase que va dir Benet XVI a propòsit d'aquests casos a Irlanda: que han enfosquit la llum de l'evangelí com no ho haviem aconseguit ni tan sols segles de persecució. Perquè l'Església torni a ser creïble ha de saber demanar perdó i abocar-se a l'atenció de les víctimes, a més d'adoptar mesures per castigar els culpables i per prevenir que es puguin repetir aquests casos terribles, que ens avergonyeixen a tots.

L'informe Foessa 2021 situa en un 29,1% la població en exclusió a Catalunya. Què més pot fer l'Església per contribuir a revertir la desigualtat? Cal més consciència social?

Aquestes dades són esgarrifoses, perquè darrere de les estadístiques hi ha el drama de moltes famílies i persones que han quedat als marges de la societat i que no aconsegueixen sortir de la situació d'exclusió. L'Església ha de posar-se de part seva, reforçant tota la seva acció social, però també contribuint a canviar la mentalitat de la nostra societat. Fer front a aquesta situació exigeix abandonar una economia de l'exclusió i això que el Papa anomena la «cultura del descart».

Després de més de dos anys de pandèmia, ara assistim a la invasió d'Ucraïna per part de Rússia. El futur sembla descoratjador. Quin missatge voldria transmetre en aquest temps d'incertesa? I com l'Església pot contribuir a la pacificació i l'esperança?

Assistim desconcertats a aquesta guerra injustificada i ens sentim impotents de veure que la barbàrie acampa a Europa. L'Església no s'ha de cansar de denunciar la guerra i, sobretot, les actituds humanes que la provoquen. La guerra sempre és un fracàs, fruit de l'individualisme egoista i de la incapacitat de dialogar. Per això, com a Església, hem d'afavorir el diàleg en tots els àmbits, per a la qual cosa calen homes i dones que siguin veritables artesans de la pau.

SABER ESCOLTAR

Les nostres faltes

Hi havia un miop expert en qüestions d'art. Una vegada visità, amb alguns amics, un museu. Oh, dissort! Havia oblidat les ulleres a casa i, per tant, no podia veure clarament els quadres. Es posà a explicar les pintures fent-ne una forta crítica.

En trobar-se davant un quadre que li semblà un retrat de cos sencer, s'abonà a criticar-lo durament i digué: «El marc no és adequat al quadre. L'home vesteix d'una manera ordinària i descurada. L'artista, pel que es veu, seleccionà un home vulgar i brut, de manera que, haver pintat aquesta figura, és una falta de respecte.» L'entès seguí parlant, fins que la seva esposa se li acostà discretament i li digué en veu baixa: «Estimat, estàs mirant un mirall!»

És fàcil que ens pugui passar un fet similar. De vegades, critiquem els defectes dels altres que, com a mínim, són igual que els nostres. Amb molta facilitat, no ens sabem mirar a nosaltres mateixos i les nostres faltes, que semblen enormes quan les veiem als altres, ens semblen petitíssimes o que no existeixen en nosaltres. Ens mirem malament en el nostre mirall interior. Ens pensem que estem exempts de culpes i resulta que també en tenim.

El llibre dels Proverbis diu: «Qui amaga les seves faltes no prosperarà; obtindrà misericòrdia si les reconeix i s'esmena.» El primer que necessitem és arraconar l'orgull; només amb la humilitat podrem veure les nostres deficiències i

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

corregir-les.

El mateix Jesús, en el seu missatge, ens mana d'estimar els altres i fins i tot els enemics. En el Parnostre, diem al Senyor que perdoni les nostres faltes tal com nosaltres ho fem amb els qui ens ofenen. En el Sermó de la Muntanya, Crist recrimina a aquells que veuen la broxa a l'ull del germà i no s'adonen de la biga que hi ha en el seu: «Treu primer la biga del teu ull i llavors hi veuràs prou clar per treure la broxa de l'ull del teu germà» (Mt 7,3).

De vegades, critiquem els defectes dels altres que, com a mínim, són igual que els nostres

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Aquests dies acapara tots els mitjans. Ni la política, encara que fos correcta, ni l'esport professional, no m'interessen. Ara bé, no puc deixar de llegir les notícies de l'ofensiva russa contra Ucraïna.

Durant el Batxillerat vaig estudiar la creació de la Societat de Nacions i el Tractat de Versalles acabada la Gran Guerra; va ser un fracàs. Al final de la segona contesa mundial va sorgir l'ONU i aquesta assegurava una pau definitiva. Així es deia. Guerres de mida mitjana van continuar existint i, d'una manera o altra, es van aconseguir sufocar. Semblava impossible que pogués esclatar-ne una com l'actual i ha estat precisament una potència que es va atorgar prerrogatives especials, com la possibilitat d'imposar

A PROPÒSIT DE...

La guerra

el veto, qui ha trencat les bones i esperançades expectatives.

Personalment, no puc oblidar que els primers records de la meva infantesa es refereixen a una guerra.

Quan sonava la sirena ens refugiàvem en un soterrani. Allà dins, tots els veïns resàvem el Rosari. Jo que era un infant innocent, em van portar a besar el mantell de la Verge, amb l'encàrrec que pregués per la pau.

Quan el meu pare se n'anava a treballar s'acomiadava emocionat, perquè, potser l'exèrcit contrari arribaria i el matarien. Pregàvem. Passàvem gana. Acabada la contesa també, o potser encara més.

Semblava impossible que pogués esclatar una guerra com l'actual

Vam patir una epidèmia de tifus, gairebé sempre de conseqüències mortals, la tuberculosi assetjava, i la verola també.

Aquests dies unes situacions semblants es pateixen a Ucraïna. Conec la mentalitat dels territoris que se senten russos, malgrat que viatgen amb passaport d'Ucraïna i he patit conseqüències adverses a casa meua. No m'én sento indiferent, doncs.

Llegeixo les col·laboracions generoses a favor d'Ucraïna. El Papa ha anat personalment a l'ambaixada russa, cosa inaudita, un gest humiliant impropï d'un cap d'Estat, perquè n'és. Polònia ha obert les seves fronteres. Es multipliquen els gestos d'ajuda des de les nacions veïnes on viu gent amiga meua, cristiana i generosa. Què puc fer?

Les ONG comencen a actuar, he de ser conseqüent.

Vida eclesial

Aquesta setmana el Papa agraeix a Polònia la solidaritat amb els refugiats ucraïnesos, coneixem la tasca de l'Església a Ucraïna, Sant'Egidio ens parla de mediació i acollida i publiquem el missatge de Francesc per a la Quaresma

Francesc envia ajuda humanitària per als refugiats

Agraïment del Papa al poble polonès per l'acollida als ucraïnesos

AGÈNCIES

Ciutat del Vaticà

En la jornada de dejuni i pregària per Ucraïna que el papa Francesc va convocar per a Dimecres de Cendra, el Pontífex va agrair als polonesos el seu suport al poble ucraïnès i l'acollida als refugiats que fugen dels atacs russos.

Durant la salutació als pelegrins polonesos en l'audiència general, Francesc va destacar la seva actitud solidària. En aquest sentit, va subratllar que «van ser els primers a donar suport a Ucraïna, obrint les fronteres, els cors i les portes de casa seva als ucraïnesos que fugen de la guerra».

El Papa va assenyalar que Polònia està actuant de manera generosa per ajudar els refugiats a viure de manera digna aquest moment tan dramàtic: «Els estic profundament agraït i els beneïxo de tot cor.»

Francesc va aprofitar la salutació als fidels polonesos per tenir un gest amb el traductor que participava a l'audiència, el frare franciscà ucraïnès Marek Viktor Gongalo.

Aquest col·laborador del Papa, que té la família sota les bombes russes, és l'encarregat de llegir el resum de la catequesi en llengua polonesa: «Acompanyant-lo a ell, acompanyem tot el poble que pateix els bombardejos, els seus pares ancians i tants ancians que estan sota terra per defensar-se. Portem als nostres cors el record d'aquestes persones.»

En la catequesi, el Papa va recordar que «la pau al món sempre comença amb la nostra conversió personal, seguint les petjades a Crist».

D'altra banda, a través de l'Almoineria Apostòlica, el Pontífex ha enviat subministraments mèdics a la basílica de Santa Sofia a Roma, un punt de referència per a la comunitat ucraïnesa. Des de fa dies, en surten camions carregats d'aliments i productes de primera necessitat per als refugiats.

L'ajuda de Francesc inclou xeringues, tiretes i desinfectants, entre altres materials. Aquest carregament és una primera intervenció que anirà

Càritas Polònia

seguida del lliurament de medicaments. El material té com a destí Lviv, la ciutat més propera a la frontera amb Polònia.

L'almoiner apostòlic, el cardenal Konrad Krajewski, ha explicat que «el Vaticà està disposat a ajudar els necessitats i no es fixa en la nacionalitat, sinó en l'home necessitat».

Celebració a Santa Sabina

Dimecres de Cendra el papa Francesc va implorar a Déu «aquella pau que els homes sols no poden construir». Així ho va dir en una homilia llegida pel secretari d'Estat vaticà, Pietro Parolin, a la basílica de Santa Sabina de Roma.

Com cada any, la celebració de Dimecres de Cendra va estar precedida per una processó penitencial, amb el cant de les lletanies dels sants des de l'església de Sant Anselm. El cardenal Parolin va presidir la celebració en comptes de Francesc que, a causa d'un dolor al genoll, no ho va poder fer.

Segons Francesc, hi ha dos tipus de recompensa als quals pot aspirar la vida d'una persona: la del Pare i la dels homes. La primera és «eterna, la veritable i definitiva, el propòsit de la vida», mentre que la segona és «transitòria, un disbarat.

PAPA FRANCESC
«Implorem a Déu aquella pau que els homes sols no poden construir»

Càritas polonesa està abocada amb els refugiats.

(...) Els que busquen la recompensa del món mai no troben la pau, ni tampoc saben com promoure-la».

El Papa va alertar que fins i tot la pregària, la caritat i el dejuni poden tornar-se autoreferencials. I va fer una crida a mirar endins per desemmascarar les aparences: «El cor no és completament lliure perquè no busca l'amor al Pare i als germans, sinó l'aprovació humana, l'aplaudiment de la gent, la pròpia glòria.»

Francesc va insistir que la Quaresma és un temps per «tornar a la vida, per curar-nos interiorment i caminar cap a la Pasqua. (...) És un camí de curació. No per canviar tot de la nit al dia, sinó per viure cada dia amb un esperit nou, amb un estil diferent. Aquest és el propòsit de la pregària, la caritat i el dejuni».

El Pontífex va recordar que aquest període quaresmal és oportú per redescobrir «el secret de l'amor», que ens torna a l'alegria íntima de donar.

Sobre el dejuni, el Papa va comentar que no és una «dieta», sinó que «ens allibera de l'autoreferencialitat i ens condueix a donar a les coses el seu valor correcte»: «La pregària, la caritat i el dejuni poden canviar la història. Són les vies principals que permeten Déu intervenir en les nostres vides i en la vida del món. Són les armes de l'esperit.»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Per la pau...

Era una notícia ja anunciada que Rússia entraria a Ucraïna. En la meua ingenuïtat (no cega) volia creure que no arribaria el moment, que algú posaria seny i cor en aquest nou conflicte, no sé per què, però ho volia creure. Dimecres de Cendra el Papa va convocar una jornada de pregària i dejuni per la pau. El dia en què la litúrgia ens parla de conversió (com sempre Francesc sap molt bé el que fa).

I em ve al cap un pensament: per què no és possible la pau? No ho sé. I si ens posem totes a desitjar molt i molt fortament la pau, la demanem amb força i veritat de fons... i fem molts gestos cada dia per viure en pau nosaltres i amb el nostre entorn?

Sé que no és la solució ara, ni a curt termini, ni a mitjà, ni, segurament, a llarg, però hi pot ajudar, perquè aquests que avui poden fer alguna cosa i estan parlant i dient i actuant... són persones amb certs valors, principis... interessos que han anat conreant durant la seva vida, igual que tu, igual que jo. Em ve al cap una cançó de Luis Guitarrà, *Desaprender la guerra*. Gran verb, perquè al final hem après a relacionar-nos d'una manera que podem canviar, desaprendre. Hi diu moltes coses que ens poden ajudar. Us en destaco aquestes: «*Desaprender la guerra, realimentar la risa. Desaprender la guerra, curarse las heridas, ... negarse a las consignas, ... rodearse de caricias, ... rendirse a la Justicia..., sumarse a la alegría, ... reinaugurar la Vida.*»

Potser si cadascuna de nosaltres ens posem a practicar algunes d'aquestes coses podem anar treballant per la pau en allò que ens és factible, i qui sap si amb els anys... hi haurà canvis a altres nivells. Tal vegada aquesta és la conversió que hem de fer aquesta Quaresma.

I preguem desitjant en el més fons de nosaltres la pau, la veritable pau, perquè allò que demanem des de la nostra més profunda veritat sabem que és possible.

ESTHER BORREGO
Treballadora social

Missatge del Sant Pare Francesc per a la Quaresma 2022

«No ens cansem de fer el bé; perquè, si no defallim, quan arribi el temps recollirem. Així, doncs, ara que hi som a temps, fem el bé a tothom» (Ga 6,9-10a)

Benvolguts germans i germanes,

La Quaresma és un temps favorable per a la renovació personal i comunitària que ens condueix vers la Pasqua de Jesucrist mort i resuscitat. Per al nostre camí quaresmal de 2022 ens farà bé reflexionar sobre l'exhortació de sant Pau als gàlates: «No ens cansem de fer el bé; perquè, si no defallim, quan arribi el temps recollirem. Així, doncs, ara que hi som a temps (*kairós*), fem el bé a tothom» (Ga 6,9-10a).

Sembra i collita

En aquest passatge l'apòstol evoca la imatge de la sembra i la collita, que a Jesús tant li agradava (cf. Mt 13). Sant Pau ens parla d'un *kairós*, un temps propici per sembrar el bé amb vistes a la collita. Què és per nosaltres aquest temps favorable? Certament, la Quaresma és un temps favorable, però també ho és tota la nostra existència terrenal,

de la qual la Quaresma és d'alguna manera una imatge.[1] Amb massa freqüència prevalen a la nostra vida l'avidesa i la supèrbia, el desig de tenir, d'acumular i de consumir, com ho mostra la paràbola evangèlica de l'home neci, que considerava que la seva vida era segura i feliç perquè havia acumulat una gran collita als seus graners (cf. Lc 12,16-21). La Quaresma ens convida a la conversió, a canviar de mentalitat, perquè la veritat i la bellesa de la nostra vida no radiquin tant a posseir sinó a donar, no estiguin tant a acumular sinó a sembrar el bé i compartir.

El primer agricultor és Déu mateix, que generosament «continua vessant en la humanitat llavors de bé» (carta enc. *Fratelli tutti*, 54). Durant la Quaresma estem cridats a respondre al do de Déu acollint la seva Paraula «viva i eficaç» (He 4,12). L'escolta assídua de la Paraula de Déu ens fa madurar una docilitat que ens disposa a acollir la seva obra en nosaltres (cf. Jm 1,21), que fa fecunda la nostra vida. Si això ja és un motiu d'alegria, encara més gran és la crida a ser «col·laboradors de Déu» (1Co 3,9), utilitzant bé el temps present (cf. Ef 5,16) per sembrar també nosaltres obrant el bé. Aquesta crida a sembrar el bé no hem de veure-la com un pes, sinó com una gràcia amb la qual el Creador vol que estiguem activament units a la seva magnanimitat fecunda.

I la collita? És que la sembra no es fa tota amb vistes a la collita? És clar que sí. El vincle estret entre la sembra i la collita el corrobora el mateix sant Pau quan afirma: «El sembrador mesquí tindrà una collida mesquina, el sembrador generós la tindrà generosa» (2Co 9,6). Però, de quina collita es tracta? Un primer

En Déu no es perd cap acte d'amor, per més petit que sigui

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Asunción

L'escolta assídua de la Paraula de Déu ens fa madurar.

fruit del bé que sembrem el tenim en nosaltres mateixos i en les nostres relacions quotidianes, fins i tot en els més petits gestos de bondat. En Déu no es perd cap acte d'amor, per més petit que sigui, no es perd cap «cansament generós» (cf. exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 279). De la mateixa manera que l'arbre es connecta pels seus fruits (cf. Mt 7,16.20), una vida plena d'obres bones és lluminosa (cf. Mt 5,14-16) i porta el perfum de Crist al món (cf. 2Co 2,15). Servir Déu, alliberats del pecat, fa madurar fruits de santificació per a la salvació de tots (cf. Rm 6,22).

En realitat, només veiem una petita part del fruit del que sembrem, ja que segons el proverbi evangèlic «un és el qui sembra i un altre el qui sega» (Jn 4,37). Precisament sembrant per al bé dels altres participem en la magnanimitat de Déu: «Una gran noblesa és ser capaç d'engegar projectes els fruits dels quals seran collits per altres, amb

l'esperança posada en les forces secretes del bé que hom sembra» (carta enc. *Fratelli tutti*, 196). Sembrar el bé per als altres ens allibera de les estretes lògiques del benefici personal i dona a les nostres accions l'ampli abast de la gratuïtat, introduint-nos en el meravellós horitzó dels benèvolos designis de Déu.

La Paraula de Déu eixampla i eleva encara més la nostra mirada, ens anuncia que la sega més veritable és l'escatològica, la de l'últim dia, el dia sense fi. El fruit complet de la nostra vida i les nostres accions és el «fruit per a la vida eterna» (Jn 4,36), que serà el nostre «tresor al cel» (Lc 18,22; cf. 12,33). El mateix Jesús utilitza la imatge de la llavor que mor en caure a terra i que dona fruit per expressar el misteri de la seva mort i resurrecció (cf. Jn 12,24); i sant Pau la reprèn per parlar de la resurrecció del nostre cos: «Se sembra un cos corruptible, i ressuscita incorruptible; se

sembla un cos sense honor, i ressuscita gloriós; és sembrat feble, i ressuscita ple de força. És sembrat un cos terrenal, i ressuscita un cos espiritual» (1Co 15,42-44). Aquesta esperança és la gran llum que Crist ressuscitat porta al món: «Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes. Però, de fet, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com a primícia de tots els qui han mort» (1Co 15,19-20), perquè aquells que estan íntimament units a Ell en l'amor, en una mort com la seva (cf. Rm 6,5), estiguem també units a la seva resurrecció per a la vida eterna (cf. Jn 5,29). «Llavors els justos resplendiran com el sol en el Regne del seu Pare» (Mt 13,43).

«No ens cansem de fer el bé»

La resurrecció de Crist anima les esperances terrenals amb la «gran esperança» de la vida eterna i introdueix ja en el temps present la llavor de la salvació (cf. Benet XVI, carta enc. *Spe salvi*, 3; 7). Davant l'amarga desil·lusió per tants somnis

trencats, davant de la preocupació pels reptes que ens concerneixen, davant del desànim per la pobresa dels nostres mitjans, tenim la temptació de tancar-nos en el propi egoisme individualista i refugiar-nos en la indiferència davant del patiment dels altres. Efectivament, fins i tot els millors recursos són limitats, «els joves es cansen i defalleixen, els millors guerrers ensopeguen i cauen» (Is 40,30). No obstant això, Déu «dona forces als cansats, enrobusteix els qui són febles. [...] Els qui confien en el Senyor recobren les forces, alcen el vol com les àligues, caminen sense cansar-se, corren sense defallir» (Is 40,29.31). La Quarisma ens crida a posar la nostra fe i la nostra esperança en el Senyor (cf. 1Pe 1,21), perquè només amb la mirada fixa en Crist ressuscitat (cf. He 12,2) podem acollir l'exhortació de l'Apòstol: «No ens cansem de fer el bé» (Ga 6,9).

No ens cansem de pregar. Jesús ens ha ensenyat que és necessari «pregar sempre sense defallir» (Lc 18,1). Necessitem pregar perquè necessitem Déu. Pensar que en tenim prou amb nosaltres ma-

Agustí Codinach

La fe no ens eximeix de les tribulacions de la vida, però ens permet travessar-les units a Déu en Crist

El dejuni prepara el terreny, la pregària rega, la caritat fecunda

Necessitem pregar perquè necessitem Déu.

Carlos Daniel

Podem veure fruits del bé en els gestos més petits de bondat.

teixos és una il·lusió perillosa. Amb la pandèmia hem palpat la nostra fragilitat personal i social. Que la Quaresma ens permeti ara experimentar el consol de la fe en Déu, sense el qual no podem tenir estabilitat (cf. Is 7,9). Ningú no se salva sol, perquè anem tots a la mateixa barca enmig de les tempestes de la història; [2] però, sobretot, ningú no se salva sense Déu, perquè només el misteri pasqual de Jesucrist ens concedeix vèncer les fosques aigües de la mort. La fe no ens eximeix de les tribulacions de la vida, però ens permet travessar-les units a Déu en Crist, amb la gran esperança que no enganya i que té per penyora l'amor que Déu ha vessat en els nostres cors per mitjà de l'Esperit Sant (cf. Rm 5,1-5).

No ens cansem d'extirpar el mal de la nostra vida. Que el dejuni corporal que l'Església ens demana a la Quaresma enforteixi el nostre esperit per a la lluita contra el pecat. *No ens cansem de demanar perdó en el sagrament de la Penitència i la Reconciliació,* sabent que Déu mai no es cansa de perdonar [3] *No ens cansem de lluitar contra la concupiscència,* aquella fragilitat que ens impulsa cap a l'egoisme i a tota classe de mal, i que al llarg dels segles ha trobat diferents maneres per enfonsar l'home en el pecat (cf. carta enc. *Fratelli tutti*, 166). Una d'aquestes maneres és el risc de dependència dels mitjans de comunicació digitals, que empobreix les relacions humanes. La Quaresma és un temps propici per contrarestar aquestes insídies i cultivar, en canvi, una comunicació humana més integral (cf. *ibíd.*, 43) feta de «trobaments reals» (*ibíd.*, 50), cara a cara.

No ens cansem de fer el bé en la caritat activa vers el proïsme. Durant aquesta Quaresma practiquem l'almoïna, donant amb alegria (cf. 2Co 9,7). Déu, «qui proveeix el sembrador de gra per a la sembra i dona pa per a menjar» (2Co 9,10), ens proporciona a cadascú no només el que necessitem per subsistir, sinó també per tal que puguem ser generosos a fer el bé als altres. Si és veritat que tota la nostra vida és un temps per sembrar el bé, aprofitem especialment aquesta Quaresma per cuidar els qui tenim a prop, per fer-nos proïsme d'aquells germans i germanes que estan ferits en el camí de la vida (cf. Lc 10,25-37). La Quaresma és un temps propici per buscar —i no evitar— el qui està necessitat; per trucar —i no ignorar— a qui

desitja ser escoltat i rebre una bona paraula; per visitar —i no abandonar— el qui pateix la solitud. Posem en pràctica la crida a fer el bé *a tot-hom*, prenent-nos temps per estimar els més petits i indefensos, els abandonats i menyspreats, els qui són discriminats i marginats (cf. carta enc. *Fratelli tutti*, 193).

«Si no defallim, quan arribi el temps recollirem»

La Quaresma ens recorda cada any que «el bé, com també l'amor, la justícia i la solidaritat, no s'aconsegueixen d'unavegada per sempre; han de ser conquerits cada dia» (*ibíd.*, 11). Per tant, demanem a Déu la pacient constància del camperol (cf. Jm 5,7) per no desistir a fer el bé, un pas darrere l'altre. Qui caigui, que estengui la mà al Pare, que sempre ens torna a aixecar. Qui es trobi perdut, enganyat per les seduccions del maligne, que no trigui a tornar a Ell, que és «tan generós a perdonar» (Is 55,7). En aquest temps de conversió, recolzant-nos en la gràcia de Déu i en la comunió de l'Església, no ens cansem de sembrar el bé. El dejuni prepara el terreny, la pregària rega, la caritat fecunda. Tenim la certesa en la fe que «si no defallim, quan arribi el temps recollirem» i que, amb el do de la perseverança, obtindrem els béns promesos (cf. He 10,36) per a la nostra salvació i la dels altres (cf. 1Tm 4,16). Practicant l'amor fratern amb tots ens unim a Crist, que va donar la seva vida per nosaltres (cf. 2Co 5,14-15), i comencem a assaborir l'alegria del Regne del cel, quan Déu serà «tot en tots» (1Co 15,28).

Que la Mare de Déu, al si de la qual va brotar el Salvador i que «guardava tot això en el seu cor i ho meditava» (Lc 2,19) ens obtingui el do de la paciència i es mantingui al costat nostre amb la seva presència, perquè aquest temps de conversió doni fruits de salvació eterna.

Roma, Sant Joan del Laterà, 11 de novembre del 2021, memòria de Sant Martí de Tours, bisbe.

[1] Cf. S. Agustí, *Sermo*, 243, 9,8; 270, 3; *Enarrationes in Psalmos*, 110, 1.

[2] Cf. Moment extraordinari de pregària en temps de pandèmia (27 de març del 2020).

[3] Cf. Àngelus del 17 de març del 2013.

L'Església ucraïnesa acull i acompanya el poble sofrent

«No tenim temps de tenir por»

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA
Kíev

Després del començament de la guerra, a Ucraïna hi ha una barreja d'incertesa i de por, informa Magda Kaczmarek, responsable dels projectes per a Ucraïna de la fundació internacional Ajuda a l'Església Necessitada (ACN).

Kaczmarek està en contacte permanent amb els col·laboradors de projectes d'ACN, que pertanyen a l'Església catòlica de tots dos ritus i que estan sobre el terreny. El seu testimoni és el de romandre al costat de la gent i ajudar-la amb l'acollida i l'acompanyament.

Amb l'esclat dels atacs sobre territori ucraïnès, Ajuda a l'Església Necessitada ha posat en marxa la campanya «Emergència Ucraïna: comença la guerra, l'Església es queda» amb un paquet d'ajuda d'emergència d'un milió d'euros.

El president executiu d'ACN, Thomas Heine-Geldern, ha assenyalat que d'aquests diners se'n beneficiaran els sacerdots i religiosos que treballen en parròquies, orfenats i residències d'ancians, i que atenen els refugiats d'arreu del país.

Com explica Magda Kaczmarek, «els bisbes principals del país han demanat que la gent no abandoni el país. Es tracta d'una decisió difícil, especialment per als sacerdots de l'Església grecocatòlica, que estan casats i tenen fills. Temem menys per la seva pròpia vida que per la seguretat dels seus fills i famílies».

Des de la capital, Kíev, i moltes altres ciutats ucraïneses, els beneficiaris de projectes d'ACN informen de bombardejos i detonacions. Molts passen la nit a parròquies i refugis soterranis, informa Kaczmarek.

El P. Paulino Román Laba, sacerdot catòlic de Brovarí, a uns deu quilòmetres de la capital, ha comunicat a ACN en un missatge de vídeo

que set persones van morir i unes 17 van resultar ferides en el primer atac amb míssils contra la ciutat a les cinc de la matinada. Com a conseqüència, moltes persones han abandonat la ciutat i han fugit a l'oest del país: «El pànic inicial ha passat, per ara. Moltes persones han acudit a la nostra parròquia per buscar ajuda i refugi, per la qual cosa hem habilitat refugis d'emergència al soterrani del nostre monestir i a l'església en construcció.»

El P. Román explica que tenen unes vuitanta persones acollides, entre elles feligresos i gent dels edificis del voltant. «Si us plau, pregueu per Ucraïna», diu en el seu missatge.

Des del sud-est d'Ucraïna, el Gmà. Vasyl, des d'un poble proper a Mariúpol, ha comunicat a ACN que «no tenim temps de tenir por. Nosaltres ens quedarem i ajudarem la gent a superar aquesta situació».

Mariúpol és un important centre portuari ubicat a uns seixanta quilòmetres de la frontera russa i molt a prop de les zones sota control dels separatistes. L'amenaça i la por a una nova escalada augmenten a cada hora i això també es reflecteix

Ajuda a l'Església Necessitada ha posat en marxa la campanya «Emergència Ucraïna: comença la guerra, l'Església es queda»

Una religiosa reparteix aliments a persones necessitades a la diòcesi de Khàrkiv.

en l'actitud de la gent, informa el Gmà. Vasyl: «Hi ha persones que han vingut a confessar-se per primer cop a la vida, i ancians i malalts ens criden perquè anem a casa seva a confessar-los. Volen estar preparats per a la mort.»

A més de l'acompanyament espiritual, el Gmà. Vasyl s'ocupa, amb l'ajuda d'uns laics, d'evacuar els nens de famílies vulnerables i posar-los en lloc segur al camp d'Ucraïna central: «Els nens estan traumatitzats perquè ja hi havia hagut bombardejos a la zona, i nosaltres els tranquil·litzem, dient-los que necessiten marxar per descansar.»

ACN també està en contacte amb el bisbe de Zaporíjia, Mons. Jan Sobilo, a Ucraïna oriental. El prelat, de nacionalitat polonesa, té clar que ell no marxarà per buscar seguretat. Peraixò, comenta que «vaig venir aquí per servir la gent. Aquest temps terrible de guerra ha de transformar-se en benedicció perquè vencin la bondat i l'amor».

Ajuda a l'Església Necessitada es va unir el 2 de març, Dimecres de Cendra, a la jornada extraordinària de dejuni i pregària per la pau a Ucraïna convocada pel papa Francesc. Alhora, convida a unir-se a una campanya de pregària que ACN ha posat en marxa. Més informació: www.ayudaalaiglesianecesitada.org.

Catalunya + Cristiana

Sabies que amb la teva subscripció en paper pots accedir a l'edició digital?

Al teu ritme...
Quan i com tu vulguis!

subscripcions@catalunyacristiana.cat

Subscriu-te a l'edició en paper per només 145€ l'any

Edició digital gratis

www.catalunyacristiana.cat

Sant'Egidio ha lliurat el manifest «Salvem Kíev» a l'ambaixada russa i ucraïnesa

Mediació i acollida de refugiats

JAUME CASTRO

Responsable de la Comunitat de Sant'Egidio de Barcelona

Xarxes d'acollida, hospitalitat i suport s'estan organitzant en molts països europeus

Les comunitats de Sant'Egidio de Polònia, Hongria i Eslovàquia acullen els refugiats.

Europa, després de 70 anys en pau, s'ha despertat amb un conflicte: una guerra. La seguim per la televisió però la població civil a Ucraïna, indefensa, viu terroritzada, troba protecció en refugis subterranis. Els més febles, els ancians i les persones sense llar, són els més vulnerables. Ja es compten per desenes les primeres víctimes civils. Més de mig milió d'ucraïnesos ja han abandonat el país.

Però mai és massa tard per a la pau. Els responsables de les nacions han d'aturar un conflicte que, sis'escales, podria tenir conseqüències imprevisibles. La Comunitat de Sant'Egidio, juntament amb Andrea Riccardi, ha fet el manifest *Salvem Kíev*, que s'ha entregat a l'ambaixada russa i ucraïnesa amb la proposta d'arribar a un immediat alto el foc i de proclamar de manera urgent Kíev com a «ciutat oberta». Cal fer un pas enrere en l'ús de les armes i declarar un alto el foc a la ciutat, símbol de tot el país, perquè no ho pateixin més els seus habitants, perquè no es malmeti una ciutat a la qual mira avui tota la humanitat.

No es pot pensar en la cultura europea, en la història d'Europa sense Kíev. Però la paradoxa és que tampoc no es pot pensar en la cultura russa, en la història de Rússia,

sense Kíev. Kíev és, de fet, una ciutat santuari per a molts cristians i, en primer lloc, per als cristians ortodoxos ucraïnesos, bielorussos i russos. La història de la fe d'aquells pobles va començar a Kíev. Allà va néixer el monaquisme ucraïnès i rus.

A poc a poc es torna a les places de les ciutats europees per manifestar-se per la pau i contra la guerra. Mentrestant continua el flux de molts ucraïnesos que fugen a països veïns com Polònia, Eslovàquia i Hongria. Altres continuen el seu camí perquè tenen família en altres països europeus. A casa nostra són moltes les dones ucraïneses que treballen en el sector dels serveis i que aquests dies comparteixen la seva angonya per la situació dels seus éssers estimats.

Xarxes d'acollida, hospitalitat i suport s'estan organitzant en molts països europeus. A Polònia, Sant'Egidio distribueix productes de primera necessitat i ajuda els refugiats que no saben on anar. Un milió i mig d'ucraïnesos viuen permanentment a Polònia, de manera que la majoria dels que creuen la frontera des de Lviv ja saben on anar. Però n'hi ha molts que arriben a l'estació desorientats, sense res i necessiten trobar una casa amb urgència. Molts ciutadans han ofert unallor, especialment a Varsòvia, on Sant'Egidio té una forta implantació i està organitzant l'acollida. A Eslovàquia, Sant'Egidio està a la frontera ucraïnesa per ajudar els que hi arriben. En l'acollida es prepara i es distribueixen béns de primera necessitat. S'encarreguen d'atendre especialment aquells que no tenen familiars en aquests països o que són especialment fràgils: mares amb fills petits, malalts i gent gran. A Hongria, les Comunitats de Budapest i Pécs estan acollint els refugiats a les estacions i comencen a buscar allotjament per acollir les famílies.

SIGNES D'AVUI

Guerra mundial per fascicles

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

A la capella de Santa Marta, el papa Francesc el 15 de novembre del 2015, ara fa més de sis anys, va comentar el text segons el qual Jesús plora sobre Jerusalem. Si el Senyor havia proclamat: «¡Beneïts els constructors de pau!», afirmava en contraposició, que els «que causen la guerra, que provoquen les guerres, són maleïts, són delinqüents». Una guerra, va explicar el Papa, «es pot justificar» —entre cometes— amb moltes, moltes raons. Però quan tot el món, com passa avui, està en guerra —tot el món!— és una guerra mundial per fascicles: aquí, allà, per tot arreu». I «no hi ha cap justificació. I Déu plora. Jesús plora». Gairebé un any més tard, el 20 de setembre del 2016, a la mateixa capella, poc abans d'anar a Assís a pregar per la pau, va dir:

«La guerra està lluny? No, és molt a prop!»

En les intervencions del papa Francesc i els documents que publica es pot observar la seva preocupació per la guerra, com un tema espaiat però recurrent. L'expressió «guerra mundial per fascicles» és molt expressiva. Els poderosos ens converteixen en peces d'escacs. Ens mouen al seu gust. Sacrifiquen les peces que calgui per guanyar «la seva partida». Una guspira inicial pot provocar un incendi de proporcions gegantines. L'escalada és imprevisible. Dag Hammarskjöld va

escriure el 1955: «Violència: tant si és a gran escala o petita, la paradoxa és amarga: la rellevància de la mort... L'absurditat de matar.» Els passos previs se centren en la mentida [*fake news*], la manipulació, l'agressivitat verbal, la polarització... símptomes de vides que ambicionen el poder i els diners, sense límit ni escrúpols. El verí de la serp s'innocula en la ment i només hi ha un objectiu: «Ser com déus.» Es tracta de l'esfondrament de l'ètica, de manera que l'ego es mou per sobre del bé i del mal. Milers de morts es redueixen a pura estadística. Es gira full amb celeritat.

La bona política és totalment indispensable, però en la majoria de situacions actuals, al nostre país i en àmbits internacionals, brilla per la seva absència.

Una guspira inicial pot provocar un incendi de proporcions gegantines

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

És una frase que —segons una expressió típica de les xarxes socials— s'ha fet viral. Almenys, nosaltres, a l'Hospital de Campanya de Santa Anna, la sentim molt sovint. La majoria dels que venen a la Taula de Fraternitat viuen al carrer, es troben en l'últim esglaó de la classe social. La davallada té un recorregut força semblant en la majoria dels casos. Les pèrdues són progressives fins que arriba el desnonament o la caiguda final en la sèrie de coses que es van perdent a poc a poc de la motxilla que tots portem més o menys plena en algun moment de la nostra vida.

Però, també n'hi ha que tenen un lloc per dormir i, fins i tot, per aixoplugar-se durant el dia. Em refereixo als que, amb molts esforços

FINESTRA A LA VIDA

«O dormo o menjo»

i amb la mínima paga que cobren, poden llogar una habitació de pocs metres quadrats, amb dret a bany i cuina, però on passen moltes hores de gran solitud. Molts d'aquests són els que venen a esmorzar, a dinar i a sopar a Santa Anna o a altres menjadors socials. Són els que han inventat aquesta frase: «O dormo o menjo.» Si pago el lloguer de l'habitació —sovint abusiu— ja no en tinc per menjar. I, si menjo del que jo compro, no puc pagar l'habitació.

Des de fa gairebé un mes, unes setanta persones més es troben en aquesta situació de risc social, d'angoixa diària, de greu dificultat personal o familiar. Em refereixo als desnonats i expulsats al carrer la mitjanit del 13 de gener. Si algú ha seguit els esdeveniments de ca-

dascuna d'aquestes famílies expulsades coneixerà les seves angoixes i patiments, de la seva desolació i recerca d'un lloc on aixoplugar-se. Quan aquestes situacions es multipliquen cada vegada més en ciutats amb tants habitants per quilòmetre quadrat com a Barcelona, ja estem vivint un problema greu al qual l'Administració hi haurà de posar remei urgentment.

Cal, també, crear una consciència social en els propietaris per evitar abusos en els lloguers. És un crit de SOS que molts sentim.

«Si pago el lloguer, no en tinc per menjar i, si menjo, no puc pagar l'habitació»

Paradigma admirable de sinodalitat

La parròquia de Santa Agnès té una comunitat de fe molt activa i compromesa

Mn. Albert Sols Lladó és el vicari de la parròquia de Santa Agnès.

«Aquesta parròquia és molt sinodal. Hi ha una bona connexió entre mossens i feligresos. Els fidels se senten protagonistes perquè són realment els que executen totes les iniciatives que s'hi duen a terme. Hi dediquen una gran quantitat de temps i energies.» Són paraules de Mn. Albert Sols Lladó, vicari de la parròquia de Santa Agnès.

Situada al barri barceloní de Sant Gervasi, la parròquia de Santa Agnès es caracteritza per tenir una comunitat de fe molt activa i compromesa. «La nostra missió és que tothom s'hi senti acollit i atret a participar plenament en la vida de l'Església», afirma el qui, de manera afectuosa, és conegut com a Mn. Beto. I afegeix: «"Benvinguts a casa!" és el nostre lema. Volem que

els feligresos sentin la parròquia com un lloc molt proper.»

Do de l'Esperit

Les nombroses iniciatives que s'organitzen s'estructuren en quatre grans àmbits: litúrgia, evangelització (anar a l'encontre dels allunyats de l'Església), discipulat (engloba tot el que fa referència a la formació) i acció social (ajuda al pròxim més necessitat). «La pregària —constata Mn. Albert— és el cordó umbilical de tot. Posem molt d'èmfasi en l'adoració. T'ajuda a preparar la missa i, posteriorment, a assaborir millor el que hi has viscut.»

«Com diu el Concili Vaticà II, la missa és font i cimal de la vida cristiana. La missa és el centre de la nostra parròquia; de fet, de to-

tes les parròquies. Els fidels ens ajuden molt, sobretot a les misses. Tenim un grup de laics que ajuden a repartir la comunió i també un grup de lectors.»

La parròquia de Santa Agnès dona molta importància a l'evangelització. Mn. Albert comenta el següent: «És el nostre punt fort. Les iniciatives de nova evangelització són eines que algú ja ha ideat i que funcionen; llavors, nosaltres discernim si poden interessar a la parròquia i les adaptem a la nostra realitat pastoral. Aquestes iniciatives són un do de l'Esperit.»

Eina d'evangelització

El recés d'Emaús està inspirat en el passatge de l'evangeli de Lluc 24,13-35. «Aquest recés el fem servir com a eina d'evangelització de les persones que no van a missa. A diferència d'altres, aquest recés té una dinàmica diferent, la qual cosa fa que compti amb un element sorpresa. I és que l'Esperit Sant sorprèn molt!», explica el vicari de la parròquia de Santa Agnès.

Va adreçat a adults, de trenta anys cap amunt. Per les característiques del recés, homes i dones ho fan per separat. Té lloc durant un cap de setmana, de divendres a la tarda a diumenge a la tarda, quatre cops a l'any (dos per a homes i dos per a dones). Acabat el recés, les pregàries són mixtes.

«El recés d'Emaús és molt intens. Es fa una sola vegada a la vida. Els "caminants", com s'acostuma a anomenar els participants, compten amb l'ajuda dels "servidors", que s'encarreguen de tota la logística del recés i que temps enrere havien estat també "caminants".»

Segons Mn. Albert Sols Lladó, «el recés d'Effetá, molt semblant al d'Emaús, va dirigit als joves. Se n'organitzen dos a l'any i són mixtos». Pel que fa als sopars Alpha, «cada sessió consta d'un sopar i una xerrada, en què s'explora el fonament de la fe cristiana per donar resposta a les grans preguntes de la vida». Un cop al mes té lloc el Projecte Amor Conjugal per a grups de matrimonis.

Conèixer Jesús

«Els divendres a la tarda els de-

Parròquia de Santa Agnès
C/ Sant Elies, 23 – Barcelona
www.santaagnes.com

El temple ha inaugurat recentment treballs de pintura i il·luminació.

ALBERT SOLS LLADÓ
«El nostre punt fort és l'evangelització»

diquem als adolescents. Edge Junior és una activitat pensada per a alumnes de primer i segon d'ESO, Edge Sènior és per a tercer i quart d'ESO i Lifeteen va dirigit als joves que estudien primer i segon de Batxillerat. L'objectiu és crear comunitat i que coneguin Jesús d'una manera profunda i personal», informa Mn. Beto.

«Lifeteen és una fusió entre un esplai i una catequesi. Bàsicament, consisteix en quatre moments: un berenar, una xerrada a càrrec d'un dels monitors, la creació de grups petits, on l'adolescent comparteix amb el seu monitor tot el que ha experimentat a la xerrada, i el moment de l'adoració.»

La parròquia de Santa Agnès també acull reunions (xerrades i adoració al Santíssim) de Hakuna, un moviment constituït recentment a l'Església que va adreçat a joves d'uns vint-i-tres a trenta-tres anys.

Un bon equip

«Formem un bon equip. La clau de l'èxit és envoltar-te de persones que són millors que tu en determinades tasques. Hi ha un consell parroquial que aprova l'execució de grans obres (pintar l'església, renovar la instal·lació elèctrica...). Arran del confinament, hem creat un grup permanent del consell format per sis persones (dos mossens i quatre laics) que tenen com a finalitat prendre decisions en el dia a dia», expressa Mn. Albert.

El vicari té paraules d'agraïment i admiració per a Mn. Josep Ramon Pérez, rector de la parròquia de Santa Agnès: «És una persona molt acollidora amb tothom. Enguany fa vint anys que n'és rector. És un dels puntals d'aquesta parròquia. A més... és un bon cuiner!»

La parròquia també disposa de serveis ben diversos, com ara economia, manteniment... «Hi ha un grup que es diu Orden y Concierto, que s'encarrega de la decoració dels locals de la parròquia», dona a conèixer Mn. Beto. Així mateix, destaca la rellevància de la música a les activitats d'apostolat. «La bellesa de la música ajuda a copsar la bellesa de Déu», subratlla.

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Quaresma en clau sinodal

Benvolguts i benvolgudes, el temps de Quaresma ens ha de preparar i disposar per a la celebració festiva de la Pasqua. En aquesta ocasió em voldria fixar en les tres pràctiques quaresmals —pregària, almoina i dejuni— llegides en clau sinodal. Aquestes tres disciplines ens fan aprofundir les tres dimensions relacionals de la persona. Així, la pregària aviva i encén la nostra relació amb Déu, l'almoina ens porta a la trobada amb els germans i amb el proïsme, sobretot amb els més pobres, i el dejuni ens ajuda a unificar el nostre cor en el Senyor.

Pel que fa a la pregària, Jesús ens diu: «Tu, quan preguis, entra a la cambra més retirada, tanca-t'hi amb pany i clau i prega al teu Pare, present en els llocs més secrets» (Mt 6,6). És molt important el diàleg personal, íntim i honest amb Déu, però aquest no justifica una pregària individualista. De fet, la pregària que Jesús ens ensenya s'adreça al Pare de tots, explicitant que som germans i compartim uns mateixos sentiments, i un dels trets de la pregària cristiana, com ens explica el llibre dels Fets dels Apòstols, és re-

unir-se en comunitat. Per això, la pregària, viscuda en clau sinodal ens empeny a pregar junts, moguts per l'anhel de trobar-nos els uns amb els altres. L'eucaristia n'és l'exemple per antonomàsia. Que bo que seria, també, que trobéssim espais de pregària comunitària a la parròquia o a casa nostra, per resar junts, per exemple, les laudes, les vespres o el sant Rosari!

Pel que fa a l'almoina, Jesús ens diu: «Tu, quan facis almoina, mira que la mà esquerra no sàpiga què fa la dreta, perquè el teu gest queda secret, i el teu Pare, que veu el que és secret, t'ho recompensarà» (Mt 6,3-4). En efecte, de res serviria una almoina feta des del desig d'aparentar, per pur afany de vanagloria! Però cal tenir clar també que l'almoina cristiana no és conseqüència d'una bonhomia, sinó del manament de Jesús que ens mana estimar-nos els uns als altres i, en conseqüència, considerar els altres com la nostra pròpia família, també aquella persona necessitada que no coneixem, a la qual fem una ajuda. Tots formem part els uns dels altres, perquè tots formem l'única

humanitat estimada per Déu.

Finalment, pel que fa al dejuni, Jesús ens recomana: «Tu, quan dejunis, perfuma't el cap i renta't la cara, perquè els altres no vegin que dejunes, sinó tan sols el teu Pare, present en els llocs més secrets» (Mt 6,17-18). Quantes coses superflues no ens provoquen una divisió interior i desvien el nostre cor cap a fites no realment desitjades! Si el nostre anhel és de comunió, mirem dins nostre per identificar tot allò que ens allunya dels altres, totes aquelles actituds que no reconstrueixen la família i de les quals hem de dejunar a partir d'avui. Llavors, el signe d'haver-nos unificat en el Senyor es notarà en el nostre rostre radiant, perquè, com diu Jesús, «si tot el teu cos està il·luminat i no hi ha cap racó fosc, serà tot ell tan resplendent com quan una llàntia t'il·lumina amb la seva claror» (Lc 11,36).

Fem, doncs, d'aquest temps de Quaresma, no solament l'ocasió d'una veritable renovació personal, sinó també eclesial, d'encontre i comunió amb els germans.

Ben vostre.

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Condemna unànime d'una guerra inconcebible

No podíem imaginar que a aquestes altures la guerra tornés a ser titular de primera pàgina. Ha estat la invasió injusta d'Ucraïna per part de Rússia la qui li ha donat actualitat de forma inconcebible. El món ha reaccionat amb mostres de desacord i condemna. En un primer moment, des de la pregària i la solidaritat, hem volgut manifestar la nostra adhesió incondicional a l'acollida i atenció dels qui estan patint les conseqüències d'aquest absurd conflicte originat per una persona insensible a una humanitat que vol la pau i vol viure en pau. Les constants crides a la construcció d'aquesta pau s'han vist contradites pels constants atacs violents a persones i la destrucció d'habitatges. Som davant l'espectacle d'una guerra retransmesa a tota hora i que clama al cel quan estem presenciant el sofriment de l'exili, on la població més feble ho deixa tot i fuig sense un rumb definitiu. El que ens queda és fer lloc a tanta gent que, desesperada, cerca refugi i espera ser acollida.

El papa Francesc ha parlat de la «insensatesa diabòlica de la violència» i ha dit que la resposta està en la pregària i el dejuni. Què més podem fer?, ens demanem atordits i amb el neguit de no saber què fer més quan ja s'han esgotat les ajudes econòmiques i els mitjans de primera necessitat. Pregària i dejuni que són signe de confiança i solidaritat, de noves actituds per compartir amb els més afectats per la violència allò que tenim i que fins i tot necessitem. Amb el papa Francesc hem demanat al Senyor que «inspiri un somni de retrobament, de diàleg, de justícia i de pau», «que ens impulsi

a crear societats més sanes i un món més digne, sense fam, sense pobresa, sense violència, sense guerres». Mentre estic escrivint, se succeeixen les notícies de la dramàtica situació a la capital d'Ucraïna, Kíev i altres poblacions, amb la fugida massiva dels seus habitants i l'amenaça de successius bombardejos. Fa la impressió que algú ha perdut el cap i que el cor ja no dicta cap sentiment de compassió.

A l'encíclica *Fratelli tutti*, Francesc ja advertia que «la guerra no és un fantasma del passat, sinó que s'ha convertit en una amenaça constant», que «la guerra és la negació de tots els drets i una dramàtica agressió a l'ambient», que «si es vol un veritable desenvolupament humà integral per a tothom, s'ha de continuar incansablement la tasca d'evitar la guerra entre les nacions i els pobles», que «la guerra és un fracàs de la política i de la humanitat, una claudicació vergonyosa, una derrota enfront de les forces del mal».

La crida a una nova consciència es fa urgent: «No ens quedem en discussions teòriques, prenguem contacte amb les ferides, toquem la carn dels perjudicats. Tornem a contemplar tants civils massacrats com a danys col·laterals. Preguntem a les víctimes. Prestem atenció als refugiats... Prestem atenció a la veritat d'aquestes víctimes de la violència, mirem la realitat des dels seus ulls i escoltem els seus relats amb el cor obert. Així podrem reconèixer l'abisme del mal en el cor de la guerra i no ens pertorbarà que ens tractin d'ingenus pel fet d'escollir la pau.» Hem de dir que sempre estarem a favor d'extingir qualsevol brot d'odi i violència, i obrir sempre ponts de diàleg.

COMENTARI DE LA PARAULA

La llum de Crist, far de les nostres vides

GLÒRIA MONÉS

L'Evangeli de la transfiguració, que llegim cada any en aquest segon diumenge de Quaresma, situa d'un sol cop la perspectiva d'aquest camí anual de preparació a la Pasqua.

Jesús puja a pregar dalt la muntanya amb el nucli dels apòstols, tres dels quatre primeríssims deixebles. I, tot preguntant, els revela la seva profunda identitat: Jesús no és només el messies, el salvador, que han anunciat la Llei (Moisés) i els Profetes (Elies), no és només aquell que ha de ser mort a la creu (que ha de traspassar a Jerusalem): Jesús és sobretot el Fill de Déu, que ha estat escollit per parlar-nos en nom de Déu, que ha estat enviat per revelar Déu als homes, aquell de qui el mateix Pare dona testimoni: «Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo.»

Moisés i Elies, la Llei i els Profetes, l'Antic Testament, conversaven amb Jesús perquè la Llei i els Profetes parlen sempre de Jesús; la veu del Pare dona testimoni de Jesús, perquè Jesús parla en el seu nom; els apòstols després de la visió només veuen Jesús (tot sol) perquè ha arribat el temps, iniciat amb l'encarnació, la mort i la resurrecció de Jesús, d'escoltar-lo, a ell tot sol. Jesús és la Paraula que Déu dona a tota la humanitat. Jesús transfigurat mostra a l'home el seu destí final, el de la plenitud gloriosa de la se-

va vida en Déu.

Per això, no ha d'estranyar que Pere vulgui construir tres cabanes on romandre i reposar. La visió gloriosa de Jesús és la visió que dona la pau definitiva als homes. És la visió que asserena plenament els nostres cors perquè és la visió que fa romandre en Déu per sempre. Tastar-la en aquesta vida, com Pere, Joan i Jaume, és un regal de Déu per enfortir la fe d'aquells que havien de presenciar la mort del Mestre, la seva pròpia dispersió i la seva negació.

Per això, quan iniciem aquest camí vers la Pasqua, l'Església proclama aquest Evangeli, perquè sigui quina sigui la situació en la qual ens trobem, la imatge transfigurada de Jesús ens ompli de la seva llum gloriosa i ens guïï com a veritable far tot al llarg de la nostra vida. I com n'és, de necessària avui aquesta llum gloriosa, capaç de transfigurar-nos com a creients que som, quan les tenebres volen tornar a enfosquir la humanitat i les seves esperances!

Davant d'aquest Evangeli, com icona lluminosa de la llum divina, encenem avui la flameta de la nostra fe i oferim el nostre cor perquè aquesta llum hi sigui sembrada i no quedi ofegada la nostra esperança. Jesús és la Paraula d'amor de Déu als homes: escoltem-lo!

LLUC TORCAL
Monjo de Poblet

CONSULTORI BÍBLIC

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador de l'Escola d'Animació Bíblica

Què hi ha rere el signe de convertir l'aigua en vi a les noccs de Canà?

A l'Evangeli de Joan els miracles són anomenats signes. És un terme d'abast més gran perquè s'hi vol significar que no tan sols té lloc un fet puntual, momentani, amb dia i hora, sinó que aquest signe pretén exposar un contingut amb vocació d'arrelar en els seguidors de Jesús.

És, per tant, el primer signe. I aquest Evangeli el situa de punt de partida. Recordem que el Pròleg d'aquest Evangeli és un afegit posterior i que no s'hi ens expliquen relats de la infància. Així doncs, s'introdueixen en uns versets del capítol 1 dues prèvies necessàries com són el Baptisme de Jesús i la crida dels primers deixebles, i d'aquí ja passem a aquest primer signe.

És un primer signe enormement rellevant perquè ve a dir, ja des de l'inici, que Jesús ens ofereix una novetat important, tant que és «trecadora» amb el ritualisme jueu. Per tant, la intenció és deixar clar des del primer moment un canvi de paradigma.

I quin és aquest canvi de paradigma? Fixem-nos que Jesús utilitzarà per al seu signe les piques que volien fer-se servir per a l'aigua de les purificacions, un clar exponent del ritualisme jueu. I en lloc d'aquesta aigua, les piques ens oferiran vi, festa, goig. Tota una declaració d'intencions de per on ha d'anar la celebració de la fe cristiana.

El goig ha de destacar per damunt del ritu perquè el ritu ha d'estar al servei del goig.

I tant és el goig que vol Jesús per a nosaltres, que convertirà ni més ni menys que sis piques de cent litres cadascuna. Sis-cents litres! Quina barbaritat! És que Jesús vol que la nostra festa duri eternament.

Tot aquest passatge ens ha de fer pensar si les nostres celebracions de la fe són realment joioses. Si ens deixem transformar d'aigua ritual a vi de festa.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge II de Quaresma

Lectura primera

Gn 15,5-12.17-18

Déu fa una aliança amb Abram, el creient

Lectura del llibre del Gènesi:

En aquells dies, Déu va fer sortir fora Abram i li digué: «Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs així serà la teva descendència.» Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa. Després li digué: «Jo soc el Senyor, que t'he fet sortir d'Ur dels caldeus per donar-te aquest país; serà el teu heretatge.» Abram preguntà: «Quina garantia me'n doneu, Senyor?» Ell respongué: «Porta'm una vaca, una cabra i un moltó de tres anys, una tórtora i un colomí.» Li portà tots aquests animals, els partí per la meitat i posà cada meitat enfront de l'altra, però novapartirelsocells. Unsocellotsde presa volien abatre's sobre els cosos morts, però Abram els allunyava. Quan el sol s'anava a pondre, Abram caigué en un son profund i s'apoderà d'ell un gran terror, com una foscor. Després de la posta, quan ja s'havia fet fosc, veié un forn fumejant, una torxa encesa, que passava enmig dels animals partits. Aquell dia el Senyor va fer amb Abram una aliança i es comprometé en aquests termes: «Dono aquest país a la teva descendència, des del torrent d'Egipte fins al gran riu, el riu Eufrat.»

Salm responsorial

26

El Senyor m'il·lumina i em salva,
qui em pot fer por?
El Senyor és el mur que protegeix
la meua vida,
qui em pot esfereir?

R. El Senyor m'il·lumina i em salva.

Escolteu el meu clam, Senyor,
compadiu-vos de mi, responeu-me.
De part vostra, el cor em diu:
«Busqueu la meua presència.» *R.*

Arribar davant vostre és el que vull,
Senyor, no us amagueu.
No sigueu sever fins a rebutjar
el vostre servent,
vós que sou el meu ajut. *R.*

N'estic cert, fruiré en la vida eterna
de la bondat que em té el Senyor.
Espera en el Senyor!
Sigues valent! Que el teu cor
no defalleixi!
Espera en el Senyor! *R.*

Vers abans de l'evangeli

Lc 9,35

*Del núvol lluminós es va sentir la veu del Pare:
Aquest és el meu Fill, el meu estimat;
escolteu-lo.*

Lectura segona

Fl 3,17-4,1

Crist ens configurarà al seu cos gloriós

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filips:

Germans, [seguíu el meu exemple i fixeuvos en els qui viuen segons el model que teniu en mi. Us ho he dit sovint i ara ho repeteixo amb llàgrimes als ulls: N'hi ha molts que, pel seu estil de viure, són contraris a la creu del Crist. El terme on s'encaminen és de perdició, el déu que adoren és el ventre, i la seva glòria, la posen en les parts vergonyoses; tot el que aprecien són valors terrenals. Però] nosaltres tenim la nostra ciutadania al cel; d'allà esperem un Salvador, Jesucrist, el Senyor, que transformarà el nostre pobre cos per configurar-lo al seu cos gloriós, gràcies a aquella acció poderosa que li ha de sotmetre tot l'univers. Per tant, germans meus estimats i enyorats, vosaltres que sou el meu goig i la meua corona, manteniu-vos així, en el Senyor, estimats meus.

Evangeli

Lc 9,28b-36

*Mentre Jesús pregava,
es trasmutà l'aspecte de la seva cara*

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Joan i Jaume i pujà a la muntanya a pregar. Mentre pregava, es trasmutà l'aspecte de la seva

cara i el seu vestit es tornà blanc i espurnejant. Llavors dos homes es posaren a conversar amb ell. Eren Moisès i Elies, que es van aparèixer gloriosos, i parlaven del traspàs d'ell, que s'havia d'acomplir a Jerusalem. Pere i els seus companys estaven adormits profundament, però quan es desvetllaren, veieren la glòria de Jesús i els dos homes que eren amb ell. Quan aquests anaven a separar-se de Jesús, Pere li digué: «Mestre, que n'estem de bé,

aquí dalt! Fem-hi tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies.» Parlava sense saber què es deia. Mentre parlava es formà un núvol i els cobrí. Ells s'esglaiaren en veure que entraven dins el núvol. Llavors del núvol estant una veu digué: «Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo.» Així que la veu hagué parlat, es van trobar amb Jesús tot sol. Ells guardaren el secret, i aquells dies no contaren a ningú res del que havien vist.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 2)

Març

13. DIUMENGE

Diumenge II Quaresma, Morat. Lectures: Gènesi 15,5-12,17-18 / Salm 26 / Filèmon 3,17-4,1 / Lluc 9,28b-36

SANTORAL: Patrícia, mr.; Ramir, monjo i mr.; Roderic i Salomó, mr.

14. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Daniel 9,4b-10 / Salm 78 / Lluc 6,36-38

SANTORAL: Arnol, ab. i mr.; Florentina, vg.; Matilde, emp.

15. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 1,10.16-20 / Salm 49 / Mateu 23,1-12

SANTORAL: Climent Maria Hofbauer, prev.; Lluïsa de Marillac, rel. i fund.; Madrona, vg. i mr.; Ramon de Fitero, ab. i fund.

16. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 18,18-20 / Salm 30 / Mateu 20,17-28

SANTORAL: Abraham, erm.; Ciríac, mr.; Eusèbia, vg.; Heribert, b.

17. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 17,5-10 / Salm 1 / Lluc 16,19-31

SANTORAL: Gertrudis de Nivelles, ab.; Josep d'Arimatea.

18. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Gènesi 37,3-4.12-13a.17b-28 / Salm 104 / Mateu 21,33-43.45-46. O bé: *Sant Ciril de Jerusalem* (ML), *Blanc*. Giro-na i Tortosa: *Sant Salvador d'Horta* (ML), *Blanc*.

SANTORAL: Amanç, diaca i mr.

19. DISSABTE

Sant Josep (S), *Blanc*. Lectures: 2 Samuel 7,4-5a.12-14a.16 / Salm 88 / Romans 4,13.16-18.22 / Mateu 1,16.18-21.24a

SANTORAL: Ambrós de Siena, rel.; Eufèmia i Alexandra, mr.; Fotina, mr.; Martí de Dumio, b.

El Sant 18 MARÇ

Sant Salvador d'Horta

Hi ha sants que en vida ja es van guanyar aquesta fama a causa dels miracles i, sobretot, les guaricions que feien. Solien atraure nombrosos fidels que venien de lluny per posar-se en mans del sant. A Catalunya, n'és un bon exemple sant Salvador d'Horta (1520 – 1567).

Fill d'una família pobre de Santa Coloma de Farners, de ben jove es va instal·lar a Barcelona i va entrar al convent de franciscans, avui desaparegut, de Santa Maria de Jesús. Una vegada profés, va ser enviat a diferents convents de l'orde, perquè els miracles que feia atreïen massa gent i la vida de la comunitat quedava alterada. Així va passar per Tortosa, Bellpuig, Horta de Sant Joan —el lloc on es va estar més temps i va deixar més petja—, Reus, Madrid i finalment Càller (Sardenya), on va morir. Home de pregària, a cada convent es va ocupar sempre de les feines més humils. El papa Pius XI el va canonitzar l'any 1938, en plena guerra civil espanyola.

El salm «Miserere» durant la Quaresma

RAFAEL SERRA
Sacerdot de l'arquebisbat
de Tarragona

Durant el temps de la Quaresma molt freqüentment en la Litúrgia de les Hores, com en el salm responsorial, apareix el salm 50 (51) al qual dediquem l'atenció. És el salm penitencial per excel·lència del temps quaresmal. És el més intens i repetit, un cant del pecat i del perdó, la més pregonada meditació sobre la culpa i la gràcia. Una cosa és recitar un salm, una altra és assimilar-lo dins del cor.

El «jo» del salm és el «jo» de tota l'Església. Sant Agustí té paraules meravelloses (cf. *Sermó* 19,2-3) quan diu: «Perquè el Senyor creï en nosaltres un cor pur, cal trencar abans el cor impur.» Déu fa de nosaltres una creació nova: «Els qui viuen en Crist són una creació nova. El que era antic ha passat; ha començat un món nou» (2Co 5,17). És en nom de tota l'Església que cal pregar aquest salm. És tota ella que se sent penedida i humiliada per la seva infidelitat i per la seva incapacitat per viure la gràcia i és la que té sempre present el seu pecat. L'Església sap que només el Senyor li pot regalar un cor nou. Només la gràcia pot operar aquesta transformació. Una gràcia que només pot ser pasqual i per això, en la nit de la Pasqua, reprèn el salm 50 amb l'antífona: «Creu en mi un cor ben pur.» És el darrer que canta abans d'anar a les fonts del baptisme, allí, el Senyor li donarà un cor nou. Allí comença la «nova creació» i la «humanitat nova».

Hi ha una saviesa encara més pregonada en aquest salm. Cal cristificar-lo des de dalt. L'Escriptura no ho diu, però l'Església ho sap. El Senyor va pregar amb aquest salm des de la creu i el va dir en nom de tota la humanitat. No el va dir amb els llavis, però sí amb la seva humanitat enlairada i nua. Allí quedà com al descobert tot el pecat del món. Com una mena de confessió general. Hi ha una relació entre la nuesa del primer Adam i la nuesa del segon

Adam a la creu. El Senyor des de la creu confessà en la seva humanitat tot el pecat del món, amb la seva humanitat assumida pel Verb de Déu. Mirant Jesús amb els braços oberts a la creu cal dir: «Per la vostra gran misericòrdia esborreu els meus pecats», els de tota la humanitat. Ja que «un de sol va morir per tots», per això un de sol suplicà el perdó i la misericòrdia del Pare. Només ho podia fer en tant que Ell era «el sense pecat».

La tradició romana (i benedictina) situà durant segles aquest salm com el primer de les Laudes ferials, com un dels salms quotidians, i això té un gran sentit perquè recorda que els cristians vivim cada dia sempre en estat de conversió. Som els qui hem estat reconciliats per la creu de Jesús i només podem oferir el cor contrit i humiliat. Només tenim això per donar a nostre Senyor. Des d'aquest punt de vista la pregària del salm 50 adquireix en cada verset un sentit insospitat per a l'orant. Sí, per pregar amb el Miserere cal tenir davant dels ulls el Senyor crucificat. Quan es recita el misteriós verset: «No em demaneu compte de la sang que he vessat», cal pensar en la Sang Preciosa del Senyor, vessada per la nostra salvació. És en la contemplació de la Creu salvadora de Jesús que hem de dir aquestes paraules, citades per sant Pau: «Éreu just quan donàveu la sentència, irrepreensible en el vostre judici.» La sentència que Déu ha donat des de la creu de Crist (el veritable judici del món) no és la ira ni el càstig, sinó el perdó i la misericòrdia ja que: «Déu continua fidel, encara que tots els homes siguin infidels» (Rm 3,4). Aquesta és la justificació cristiana. Serà també Ell, el Senyor, qui al matí de Pasqua obrirà els nostres llavis per a una lloança nova i li serà retornada el goig de la salvació. I acceptarà aquest sacrifici en la nova Jerusalem.

Jordi Albertí, l'artífex de l'exposició «Germinabit»

IGNASI GARCIA I CLAVEL

Exsecretari d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya

El 3 de febrer ens deixava en Jordi Albertí a l'edat de 71 anys. Filòleg, historiador, escriptor i editor i, també, un cristià compromès. El vaig conèixer l'any 2000. Ens va presentar l'escriptor Albert Manent, també historiador i escriptor, fill del poeta Marià Manent.

L'any 2000, el president Jordi Pujol va crear la Secretaria Sectorial d'Afers Religiosos, dependent del Departament de la Presidència. En el mes de maig d'aquell any, Pujol m'encarregà iniciar aquesta Secretaria després que el pastor Benjamí Planas, president del Consell Evangèlic de Catalunya, li demanés insistentment la creació d'aquest òrgan de govern. A més de la relació amb les religions i tradicions espirituals presents a Catalunya, es volia establir un canal de relació amb persones que tinguessin responsabilitats en la Santa Seu.

Albert Manent feia temps que li rondava pel cap una brillant idea per tal de fer conèixer l'Església de la Tarraconense a Roma. Em va suggerir de dur a terme una exposició sobre el llibre religiós del segle XX, escrit en llengua catalana o traduït. Vaig creure que era una bona iniciativa i el mateix Albert Manent em presentà en Jordi Albertí perquè fos el comissari de l'exposició. Ens vam conèixer i ens vam posar a treballar.

Vaig veure que l'amic Albertí era home d'un nivell cultural molt alt. Em va captivar d'ell el seu alt grau de precisió i exigència, en tot. Meticulós, estruc-

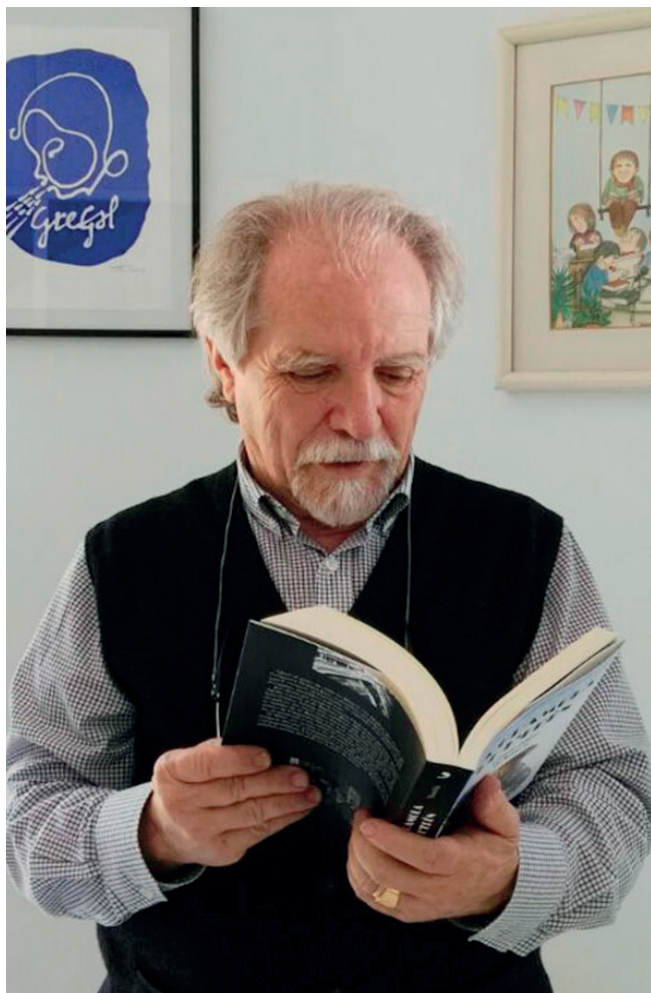
turat, amb una capacitat de recerca i resolutiu. De seguida va sorgir una dificultat: una exposició sobre el llibre religiós podia ser d'una gran aridesa. En Jordi va veure clar que havíem d'aprofitar l'exposició per fer conèixer Catalunya per mitjà del seu patrimoni artístic i cultural. Va suggerir, entre el programa paral·lel d'actes previstos, un concert de l'Escolania de Montserrat i un concert de Jordi Savall; les dues activitats van ser un èxit.

Quan en Jordi tenia una idea clara s'hi engrescava tant que no parava fins a aconseguir el que perseguia. Tenia dues virtuts entre d'altres: tenacitat i perfeccionisme. Era exigent amb tot el que feia. M'insistia fins a convèncer-me que allò que havia pensat calia dur-ho a terme.

Germinabit, l'expressió religiosa en llengua catalana al segle XX, organitzada pel Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, es va dur a terme del 14 de setembre al 21 d'octubre del 2001 al Palazzo della Cancelleria de Roma, i després va ser itinerant per Catalunya. Jordi Albertí va ser-ne el comissari. I va realitzar-hi una labor del tot admirable i reeixida, amb intel·ligència, sensibilitat i criteri.

En arribar el dia de la inauguració, el 13 de setembre del 2001, tot estava preparat amb la meticulositat que formava part de la seva exigència personal en tots els àmbits de la seva vida professional. Però els atemptats de les Torres Bessones ens van situar davant d'un panorama incert; hi havia dubtes sobre la inauguració.

S'optà per inaugurar. En Jordi, pendent de tot, no va decebre. Rebérem el president Jordi Pujol, el cardenal Ricard Maria Carles, l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach i el cardenal Paul Poupard, president del Pontifici Consell per a la Cultura. En Jordi, amb un domini de l'exposició que havia muntat, va fer unes brillants explicacions. Havia aconseguit un èxit per a Catalunya en territori vaticà, fent conèixer el valor de la nostra llengua en el si de la religiositat i espiritualitat eclesials a Catalunya.

Postals des d'Andalusia

La Quaresma del segle XXI

La nova Quaresma ha aixecat el teló, la del segle XXI, la d'una humanitat desconcertada i tremolosa, la de les cruïlles sagnants, la de la pau violada i traspasada en un terrible espectacle de fugides i calamitats. Aquesta Quaresma que acabem d'inaugurar amb la imposició de la cendra no té res a veure amb la dels nostres temples, de les nostres imatges i de les nostres tradicions religioses, sobretot, a Andalusia. I, amb tot, està connectada de manera sumblim, perquè la creu defineix el cristià i és inútil buscar en un altre lloc que no sigui el Calvari la identitat del creient.

Algú ha dit que «la creu és l'altra cara de l'amor». I és veritat. Certament, la creu està feta de sofriment, de soledat, d'incomprensió, d'abandonament, d'ingratitude, d'humiliació, de rebuig, però, sobretot, d'amor. La creu no és la creu per la creu, el dolor pel dolor, sinó la creu com a signe revelador d'«una vida donada», gastada pels altres. No n'hi ha prou de portar la creu. També cal que expressi solidaritat, voluntat de pertànyer, capacitat de perdre la pròpia vida en benefici del proïsme.

Les Germandats i les Confraries d'Andalusia ja preparen les seves imatges —que, com sabem, són «mediacions de la humanitat de Crist i de la seva Mare Santíssima»—, per treure-les al carrer i convertir aquests carrers en «temples vius», irradiant una fe especial, amb una aroma especial, la de «proclamar l'amor com a estendard de la humanitat assedegada i anhelant de veritat i de bé». Enguany, la Quaresma ens convida, més que mai, a «viure», però a «viure en pau, amb goig, amb justícia i amb solidaritat». La Creu de Jesús no ha desaparegut de la terra. La portem nosaltres en representació seva. Només el Déu de la creu és el nostre Déu. La Quaresma és «obrir el cor a Déu, als germans, al món que crida i plora, sagnant per tot arreu». La Quaresma som «nosaltres, mirant el Crucificat».

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

En record del bisbe Toni Vadell

La mort del bisbe Toni Vadell, amb només 49 anys, no per esperada, ha causat menys impacte. Jo no el vaig conèixer personalment, però llegint i escoltant el que la gent n'explica, fa l'efecte que era algú que deixava una profunda empremta humana i espiritual.

Ho he pogut comprovar en els articles que *Catalunya Cristiana* heu publicat en el número del 27 de febrer, de tantes persones que el recorden. I en la fotografia de la seva mare, l'Antònia Ferrer, que heu posat a la portada. Una fotografia realment impactant perquè, com una Dolorosa actual, recull tot el dolor humà de la mare que ha perdut el seu fill, però que també viu amb esperança la certesa del retrobament futur i la satisfacció de tot el bé que el seu fill ha fet en aquest món.

MARIA ANGLÈS
Barcelona

L'estrella ja torna a brillar

Amb gran sorpresa i alegria, veig que, des de finals de febrer, l'estrella de la Sagrada Família torna a il·luminar la nostra ciutat. Celebro que l'Ajuntament i el Patronat, finalment, hagin arribat a un acord.

Tant de bo que la llum d'aquest estel arribi ben lluny i que, juntament amb les nostres pregàries, il·lumini tots els cors perquè Europa retrobi el camí de la pau en aquests moments tan difícils.

JOSEFINA SAVALL
Barcelona

El conflicte de la llengua

No entenc el gran conflicte amb la llengua catalana a les escoles. Si ens hi fixem bé, quan els nens són al pati o quan surten de l'escola, la majoria parlen en castellà. Els que diuen que a l'escola només es parla català potser que, abans de dir aquesta afirmació, ho certifiquin.

Sí que tenim la Llei de Normalització Lingüística però, el nivell acadèmic dels nostres infants en castellà és igual que el de la resta de l'Estat. Això no interessa que se sàpiga perquè esborraria tota la polèmica.

Quan jo era joveneta, a l'escola, només podíem parlar i estudiar en castellà. A casa era on parlàvem i on apreníem el català i moltes dites populars de la terra: «Una flor no fa estiu, ni dues primavera», «Tal dia farà un any», «Qui sembla vents, recull tempestes»... Quina pena que tota aquesta cultura popular ja gairebé no se senti.

Avui dia, la joventut parla un llenguatge que em costa seguir. Ben mirat, tot aquest embolic és una llàstima perquè totes les llengües són boniques i enriquidores i serveixen per entendre'ns.

ELENA GARCÍA
Martorell

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Patriarcat de Moscou i patriarcat de Constantinoble

SEBASTIÀ JANERAS I VILARÓ
Doctor en Ciències Eclesiàstiques
Orientals

A primers de febrer d'enguany, el president Putin condecorava el metropolita Hilarion de Volokolamsk (Hilarion Alféiev), president del Departament per a les Relacions Eclesiàstiques Exteriors del patriarcat de Moscou, amb l'Orde d'Alexandre Nevski, una de les màximes condecoracions russes. En aquesta ocasió, Hilarion deia: «El nostre Departament és anomenat, de vegades, Ministeri d'Afers Exteriors de l'Església, cosa que no és exacta, perquè ens ocupem no solament d'affers exteriors, sinó també de les relacions interreligioses de la nostra pàtria. [...] L'Església russa s'ha format al llarg de més de deu segles i l'hem heretat dins dels confins en els quals ha estat creada. No l'hem creat nosaltres i no podem destruir-la. Per això continuarem resistint als desafiaments externs que hem d'afrontar avui.»

La guerra de Rússia a Ucraïna, com diu un autor, té també aquest aspecte religiós per al patriarcat de Moscou: tornar a annexionar-se allò que, a parer seu, li hauria estat pres. A aquest origen comú s'ha referit també aquests dies el patriarca Ciril de Moscou: «Els pobles rus i ucraïnes tenen una història comuna secular, que arriba fins al baptisme de la Rus' pel príncep Vladimir. Crec que aquesta comunitat donada per Déu ajudarà a superar les divisions i contradiccions que han sorgit i que han portat fins al conflicte actual.»

Govern rus i patriarcat de Moscou coincideixen que Kíev és l'origen de Rússia i de l'Església russa. Des del punt de vista eclesiàstic, Kíev és la seu metropolitana de l'Església ortodoxa ucraïnesa del patriarcat de Moscou, per tant, de l'Església ortodoxa russa. I políticament, el govern rus ha aspirat

sempre a «recuperar» Ucraïna i, sobretot, el seu centre, Kíev. I això és el que ha proclamat ara ben clarament Putin.

El cristianisme arribà als eslaus orientals des de Constantinoble. L'any 988 el príncep Kíiv i de tota la Rus' Vladimir era batejat, juntament amb la seva gent, a les aigües del riu Dnipró. Destruïda Kíev pels mongols (1223), el centre polític i eclesiàstic s'anà desplaçant vers el nord (Vladimir, Pskov, etc.), fins a arribar a Moscou, però el metropolita conservava sempre el títol de metropolita de Kíev. Amb l'auge de la ciutat de Moscou, el 1468 l'Església s'autoerigí en metropolia independent de Kíev, sempre, però, sota el patriarcat de Constantinoble. En l'esplendor de l'imperi tsarista, i mentre Constantinoble romania oprimida sota els otomans, el 1589 el metropolita Jonàs obtingué del patriarca Jeremies II de Constantinoble el rang de patriarcat, mentre Kíev romania sota Constantinoble.

L'any 1920, durant la independència política d'Ucraïna, naixia l'Església ortodoxa ucraïnesa autocèfala

Hem sentit el patriarca Ciril de Moscou demanar pregàries per les víctimes de la guerra; ni un sol mot, però, de condemna

Putin va condecorar el metropolita Hilarion de Volokolamsk (Hilarion Alféiev) amb l'Orde d'Alexandre Nevski.

Tanmateix, la metropolia de Kíev fou absorbida unilateralment per Moscou el 1686 i així passà a formar part de l'Església ortodoxa russa (absorció declarada nul·la per Constantinoble el 1924 i el 1990).

Església ortodoxa d'Ucraïna

L'any 1920, durant la independència política d'Ucraïna, naixia l'Església ortodoxa ucraïnesa autocèfala, que fou liquidada pel govern soviètic l'any 1930. Renascuda l'any 1942, amb la Ucraïna occidental sota els alemanys, tornà a les catacumbes i a l'exili sota el règim soviètic. Amb la independència d'Ucraïna, l'any 1991, ressorgí novament aquesta Església, considerada sempre com a cismàtica per l'Església russa i reconeguda finalment pel patriarca de Constantinoble i ecumènic Bartomeu I, l'any 2018, amb el nom d'Església ortodoxa

d'Ucraïna.

Arran d'aquest fet, el patriarca de Moscou va trencar la comunió amb el patriarca ecumènic (deixar de commemorar-lo en la celebració litúrgica), actitud seguida per algunes Esglésies ortodoxes, entre les quals l'Església ortodoxa d'Antioquia, pels lligams de Síria amb Moscou. Des d'aleshores el patriarcat de Moscou no ha cessat d'atacar el patriarca de Constantinoble; i qui més bel·ligerant s'ha mostrat en aquesta línia ha estat el metropolita Hilarion de Volokolamsk, el qual ha acusat el patriarca Bartomeu de Constantinoble de pro-americà i d'atribuir-se unes prerrogatives com les del Papa de Roma.

Entre les Esglésies que han reconegut l'Església ortodoxa d'Ucraïna hi ha el patriarcat d'Alexandria, i és per aquest motiu que el patriarca Ciril de Moscou ha trencat també la comunió amb el patriarca d'Alexandria i que, amb l'excusa d'aquest fet, ha creat a l'Àfrica —territori propi del patriarca d'Alexandria— un exarcato dependent de Moscou.

Acció imperialista del govern rus, acció imperialista del patriarcat de Moscou. Hem sentit el patriarca Ciril de Moscou —per cert, que amb un cert retard— demanar pregàries per les víctimes de la guerra; ni un sol mot, però, de condemna, ni un sol gest de mediació. Justament, la vigília de l'agressió russa, el 23 de febrer, quan Rússia celebrava el dia del defensor de la pàtria (l'antiga festa soviètica, el dia de l'Armada Roja), el patriarca Ciril dipositava, al costat de Putin, una corona de flors a la tomba del soldat desconegut. Entre les paraules que va adreçar als assistents, deia: «Vivim en temps de pau, però sabem que en temps de pau hi ha també amenaces; desgraciadament, hi ha amenaces àdhuc en aquests moments: tothom sap el que està passant a les fronteres de la nostra pàtria» (és a dir, Rússia és l'amenaçada!). «El patriarca de Moscou —deia en una entrevista el patriarca Ilatí de Jerusalem— no és que calli; en realitat s'ha posat de la banda de Putin».

Vulgui la *Bogoróditsa* (Mare de Déu), especialment venerada pels cristians grecocatólics sota l'advocació de Zarbanitsa, intercedir per la pau i per la llibertat del poble ucraïnès.

La Comunitat de Sant'Egidio de Barcelona presenta el llibre «La oración, la palabra, el rostro», d'Andrea Riccardi

Tres paraules lligades pel silenci

PERE PARÉS
Barcelona

Qui és capaç de trobar moments de silenci en el seu dia a dia? Sovint resulta molt complicat trobar una esquadra en la massa de soroll que ens envolta, que ens sedueix i ens aïlla del que és realment important. I és precisament el silenci el que tenen en comú els tres noms que donen títol al nou llibre d'Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio. Publicat per l'editorial PPC, *La oración, la palabra, el rostro* es va presentar a l'església dels Sants Just i Pastor. Cal silenci per pregar, per escoltar la Paraula de Déu i per contemplar el seu rostre. I no només silenci extern, sinó també intern. Cal silenciar les nostres pròpies veus perquè sigui el Pare qui parli.

Només cal silenci. Però ningú no ha dit que això sigui fàcil. Riccardi s'adona d'un fenomen curiós: tenim por del silenci. Perquè el silenci ens despulla completament, exposa el que som, estableix un diàleg amb un Déu que pot provocar que els nostres plans saltin pels aires.

A la presentació del llibre, el doctor en Filosofia i Teologia Francesc Torralba va remarcar com la del silenci és una necessitat reconeguda tant

dins com fora de la religió. A una persona que no tingui Déu com a objectiu final del silenci, aquest li permetrà interrogar-se sobre com està vivint, com està emprant els seus dons i què és realment el que vol. Però aquesta visió, explicaven Torralba i l'abat de Montserrat, el P. Manel Gasch, conté el perill del narcisisme, tan present en el nostre temps. El voler escoltar-nos únicament a nosaltres mateixos. El voler ser nosaltres els que ens salvem, al cap i a la fi.

Per a un cristià, en canvi, el silenci ens porta a qüestionar-nos com estem responnent a la crida de Déu. I de quina millor manera respondre aquesta pregunta sinó pregant? Però pregar no com ho solem fer, passant a Déu la nostra capritxosa llista de reclamacions, sinó callant i escoltant el que Déu vol d'un mateix. D'aquesta manera, franquejant l'obstacle del narcisisme, ens trobarem amb Déu. Torralba destacava que és un Déu que parla i un Déu que calla, i el teòleg Mn. Armand Puig afegia, tot citant Riccardi, que Déu té un codi comunicatiu propi i uns temps que no són els nostres, que no podem controlar.

Així, després del silenci i la pregària autèntica que és l'escolta de Déu, Andrea Riccardi parla de la Paraula. A través de les Escriptures és com Déu ens parla. I, a través de l'escolta de la paraula en un silenci humil, és on la seva paraula s'encarna. És quan podem contemplar el seu rostre en allò que ens envolta. En persones concretes. Déu va santificar la matèria fent carn el seu Fill, per la qual cosa en ella també podem trobar-lo.

La oración, la palabra, el rostro es tracta d'una de les obres més personals del seu autor. Això no obstant, Riccardi escriu amb la delicadesa necessària per tal que el centre no estigui posat en ell, alhora que se serveix de l'experiència per anar més enllà de l'intel·lectualisme. D'aquesta manera, com deia Torralba a la presentació, aconsegueix dotar de «claredat i profunditat» el llibre.

Mn. Armand Puig, P. Manel Gasch i Francesc Torralba a la presentació del llibre.

Agustí Codinach

53

CAPÍTOL SETÈ
COM ELS PARES RESPONDARAN
AL DESAFIAMENT DE L'EDUCACIÓ DELS FILLS

ELS PARES SÓN ELS RESPONSABLES de l'educació dels seus fills

Ningú no hauria de discutir que la responsabilitat de l'educació dels fills correspon als seus pares, encara que algunes opcions ideològiques defensin que els poders públics tenen la darrera paraula en el disseny de l'educació que tots els ciutadans han de rebre. Aquesta manera de pensar constitueix un atemptat als drets humans fonamentals.

L'any 1948, la Declaració Universal dels Drets Humans proclamà: «Els pares tindran el dret preferent a escollir el tipus d'educació que s'haurà de donar a llurs fills» (26.3).

L'any 1965, el Concili Vaticà II afirmà: «Els pares, com que han donat la vida als fills, tenen el deure gravíssim d'educar-los; per tant, se'ls ha de reconèixer com els primers i principals educadors dels seus fills» (*Gravissimum Educationis*, 3).

D'acord amb aquest principi, Francesc s'ha pronunciat molt clarament pel que fa a la responsabilitat dels pares en l'educació de llurs fills. En particular s'ha referit als aspectes següents:

- «**Les famílies no poden renunciar a ser un lloc de suport, d'acompanyament i de guia dels fills**, si bé cal que els pares revisin els mètodes que utilitzen i descobreixin nous recursos» (AL 260).
- «El més important és ajudar els fills a **créixer en llibertat, maduresa, capacitat integral i autèntica autonomia**; i, sobretot, fer-ho amb amor» (AL 261).
- «L'educació dels fills comporta la tasca de fomentar **l'ús responsable de la seva llibertat** per afrontar qüestions amb bon sentit i intel·ligència; comporta formar persones que compreguin que la seva vida i la vida de la comunitat estan a les seves mans, i que aquesta llibertat és un gran do que només ells poden administrar» (AL 262).
- «Els pares confien en les escoles per assegurar la *instrucció* dels seus fills, però mai no podran delegar en d'altres la seva **formació moral**. El desenvolupament afectiu i ètic d'un fill, ell o ella, es fonamenta en una experiència particular: que els seus pares mereixin la seva confiança» (AL 263).

— «Els pares són els primers responsables de forjar **la voluntat** dels seus fills, fomentant l'adquisició de bons hàbits i una natural inclinació a la bondat. Això implica presentar unes maneres de pensar i d'actuar com a desitjables i valuoses, com a part d'un procés de creixement gradual» (AL 264).

— «Una bona **formació ètica** implica mostrar als fills que, pel seu bé, sempre els convé fer allò que és correcte. Avui és molt poc efectiu demanar alguna cosa que exigeix esforç i sacrifici, si no es mostren clarament els beneficis que pot comportar» (AL 265).

— «L'enfortiment de la voluntat i la repetició de determinades accions constitueixen els fonaments de la **conducta moral**; sense la repetició conscient, lliure i valorada de determinades pautes de bon comportament, l'educació moral no és possible» (AL 266).

— «La vida virtuosa construeix **la llibertat**, l'enforteix i li dona forma, evitant que esdevinguem esclaus d'inclinacions deshumanitzants i antisocials. La mateixa dignitat humana exigeix que cadascú actuï segons una elecció conscient i lliure, és a dir, mogut i induït personalment des de dins» (AL 267).

— «**La sanció** també és un estímul sempre que els esforços dels fills siguin reconeguts i valorats, i mentre ells percebin que els seus pares mantenen viva la seva confiança» (AL 269).

— «És fonamental que **la disciplina** no produeixi descoratjament, sinó que mogui a continuar progressant» (AL 270).

— «**L'educació moral** implica demanar als fills només aquelles coses que no comportin un sacrifici desproporcionat, i exigir-los només un esforç que no provoqui ressentiment o coacció» (AL 271).

— «De vegades **la formació ètica** suscita menyspreu a causa d'experiències d'abandó, desencís, manca d'afecte o mal exemple per part dels adults. Sovint els valors ètics estan associats a imatges negatives de la figura del pare i de la mare, o a debilitats dels adults» (AL 272).

— «En la proposta de **valors** cal anar a poc a poc, tenint en compte les capacitats dels fills i sense cap pretensió d'aplicar mètodes rígids. [...] La llibertat concreta, la llibertat real, és limitada i està condicionada» (AL 273).

Al llarg d'aquest capítol setè de l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia*, el papa Francesc s'ha referit a molts altres aspectes d'una bona educació integral que poden realitzar-se en el si de la família.

- Quines experiències tenim de l'educació dels fills en la família? Pretenem transmetre allò que nosaltres vam rebre dels nostres pares?
- Què hem après dels nostres fills en el procés educatiu? Hem observat i acceptat les diferències entre generacions?

Uns dos mil milions de persones es veuen afectades per no tenir prou aigua potable a l'abast.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

El problema de l'escassetat d'aigua

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

És un problema a escala mundial. Nosaltres, gràcies a Déu, tenim prou aigua potable, però no és pas així a tot arreu. Les estadístiques diuen que uns dos mil milions de persones es veuen afectades per no tenir prou aigua potable a l'abast, amb tots els perjudicis que això suposa. Per exemple, un és que cada any moren 297.000 infants abans dels cinc anys per aquesta causa. Tot això és ben conegut. Però ara, per culpa en part del Covid-19 i del canvi climàtic (que farà que al 2030 pugi 2,7°C la temperatura amb un 16% més de gasos contaminants, si no s'hi fa res, segons Antonio Guterres, secretari de les Nacions Unides), els científics han calculat que els afectats per aquesta mancança arribaran a cinc mil milions el 2050. I encara que geogràficament siguin lluny de nosaltres (a l'Índia, Bolívia, el Brasil o terres africanes), és clar que els hem de sentir propers si tenim esperit cristià. Són germans nostres.

Què s'ha fet o es fa per solucionar el conflicte? Certament, ja hi ha hagut iniciatives. Esperem que n'hi hagin més. Podem citar l'ONG Ajuda en Acció, que ha proporcionat 150 filtres

potabilitzadors a Bolívia, o bé l'ajuda prestada per Oxfam Intermón a Bangladesh i Burkina Faso per conduir-hi aigua potable, i també els sis pous que Mans Unides ha construït a Zàmbia, que afecten 22.000 habitants... i altres iniciatives que van sorgint.

I em direu: a casa nostra no hi ha ningú que faci res per ajudar-hi? Doncs sí. Per iniciativa de l'empresa barcelonina Roca (la dels lavabos), el 2010 es va fundar We Are Water, el director del qual és Carles Garriga. Treballa per portar aigua potable i un sanejament segur a molts llocs. Per exemple, a Boa Vista (Brasil) s'ha emprès una iniciativa que afavorirà unes 100.000 persones, entre les quals 25.000 menors de 15 anys i 50.000 dones que viuen a indrets vulnerables amb una circulació de migrants més gran. Garriga ens explica que «des del 2010 s'ha aconseguit que més d'un milió i mig de persones tinguin aigua i sanejament que abans no en tenien».

Cal agrair, doncs, tot el que es faci en aquest sentit, però cal també que tots nosaltres en prenguem consciència per ajudar-hi en el que puguem.

TRADICIONS REMEIERES

L'oli d'oliva i l'api

L'oli d'oliva ha estat molt estimat al llarg de la història. Aquest oli s'obté per la pressió mecànica sobre la polpa de les olives madures. També s'extreu un oli de menor qualitat del pinyol de l'oliva premat. L'olivera sembla que prové de l'antiga Mesopotàmia i fa més de 5.000 anys els egipcis se servien de l'oli d'oliva per il·luminar els espais sagrats, per conservar els aliments i, també, usaven l'oli perfumat per fer ungüents cicatritzants i per combatre els dolors de l'artrosi i altres malalties del cos.

En la tradició remeiera dels caputxins, amb l'oli d'oliva se solia preparar un ungüent excel·lent per guarir les cremades i ferides que s'havia d'elaborar així: «Prendràs oli barrejat amb aigua de calç i, a parts iguals, vi negre, on hauràs d'afegir la clara de tres o quatre ous, i ho sacsejaràs bé abans de posar-ho a les ferides.» A més, els frares també preparaven l'oli de pericó i de camamilla per fer fregues en els casos de dolors reumàtics i d'artrosi.

Pel que fa a les propietats remeieres de l'api (llat., *Apium graveolens*; cast., *apio*), s'ha d'esmentar que és una hortalissa que compta amb nombroses propietats mineralitzants, vitamíniques, diürètiques i depuratives de l'organisme. La seva ingesta és

molt útil per combatre el reumatisme. De l'api —talment com si fos el «porc» de les hortalisses— s'aprofita tot: la fulla, el tronxo, l'arrel i la llavor.

L'arrel de l'api és aperitiva i forma part de la tisana dita «de les cinc arrels» (espàrrec, fonoll, julivert, galzeran i api). L'arrel de l'api-rave és molt rica en potassi i molt apte per guarir les malalties del fetge i dels ronyons, tal com ho posà de manifest el pare de la medicina, el famós Hipòcrates (460-375 aC), que elevà l'api a l'olimp de les plantes remeieres més valuoses.

Estudis recents han demostrat que l'api és una hortalissa escassament calòrica, molt rica en potassi, ferro i calci, i que produeix grans efectes diürètics i depuratsius de l'organisme, especialment pel que fa a la neteja de les impureses del trànsit intestinal, essent una verdura especialment apte per als que pateixen retencions de líquids o bé que desitgen regular el colesterol. El seu peculiar gust, una mica amargant, el fa molt estimat en l'àmbit culinari, ja que es pot consumir cru en amanides, cuit en brous o dessecat per usar-lo com a condiment d'algunes menges. D'ací a quinze dies us parlaré, si Déu vol, de les propietats remeieres de l'agàric.

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA

Arxiver dels Caputxins

L'api té nombroses propietats mineralitzants, vitamíniques, diürètiques i depuratives de l'organisme.

SANTIAGO MATA

Mártires cristianos bajo el nazismo
Sekotia, 2022, 317 pàg.

Un aclaridor estudi que respon a multitud d'incògnites que, encara avui, existeixen sobre la vida i obra d'aquells creients que van preferir arriscar-se a morir. I és que van ser molts els que es van atrevir a estendre la mà al proïsme. Una lliçó universal a través del valuós testimoni dels màrtirs cristians del nazisme.

SERGI D'ASSÍS GELPÍ

Oikía
Compartint pensaments i vivències
Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2022, 218 pàg.

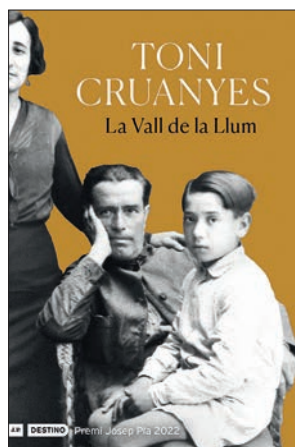
Oikía (del grec «casa») és el nom del blog d'un monjo jove de Montserrat. Amb aquest títol volia significar el sentit d'aquell espai: una casa amb les portes obertes perquè hi entressin tots els qui ho desitgesin. Aquesta casa tenia 10 estances. I durant més de tres anys, va rebre les aportacions de molts lectors amb els quals s'establí un diàleg.

NORBERT BILBENY

La enfermedad del olvido
Galaxia Gutenberg, 2022, 200 pàg.

L'Alzheimer és la malaltia de l'oblit. El pacient no ens reconeix ni sap qui és. Però hi és; somriu, és una persona. Aquest llibre ens introdueix en allò que és, en termes personals, aquesta malaltia, i tot el que representa pel que fa a la dignitat d'un ésser sense records i dependent de la cura i la memòria dels altres.

TONI CRUANYES

La Vall de la Llum
Edicions Destino, 2022, 377 pàg.

La Vall de la Llum, un poble de canyes, vent i fang, es desperta a la modernitat a través de les vivències amb què una família pagesa s'obre pas en un món que es transforma molt de pressa. Un relat verídric però escrit com una novel·la, amb un alt contingut dramàtic i evocador. Premi Josep Pla 2022.

JORGE MORALES TOVAR

Atrapado en la tormenta
Historia de una vocación
Letrame Editorial, 2021, 241 pàg.

Des del dia del seu naixement l'Eknur se sent molt atret per la llum. Una extrema sensibilitat innata l'ajuda a percebre-hi sensacions ocultes a ulls dels altres. Després d'una catàstrofe natural ingressa al pintoresc monestir d'Isandel, on creix en saviesa. Aquesta és la primera novel·la d'aquest autor, dirigida principalment al públic juvenil.

JONATHAN C. SLAGHT

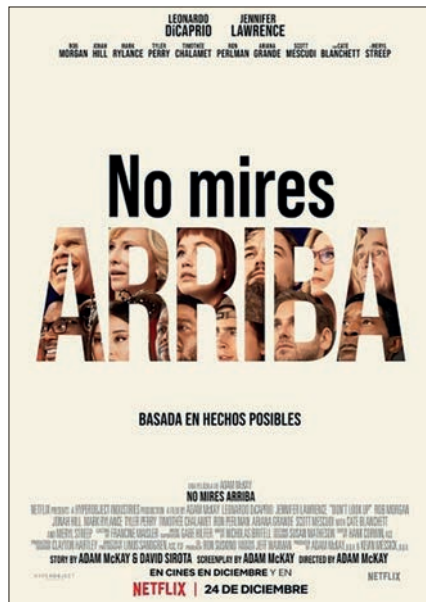
Búhos de los hielos del este
Ediciones Siruela, 2022, 371 pàg.

Primorie, una regió boscosa entre Rússia, la Xina i Corea del Nord, és la llar d'una de les aus més rares de la naturalesa, el mussol manxú. Una trobada casual amb aquesta imponent criatura va canviar la vida de Slaght, investigador de vida salvatge i conservacionista. Llibre de l'any sobre la naturalesa segons *The Times* (Londres) i llibre destacat del *New York Times*.

CRÍTICA DE CINE

MERCÈ LAJARA

Llicenciada en Biologia
i doctora en Bioètica

NO MIRES ARRIBA

DIRECTOR: Adam McKay

INTÈRPRETS: Leonardo DiCaprio, Jennifer Lawrence, Meryl Streep, Cate Blanchett, entre altres

MÚSICA: Nicholas Britell

Ciència-ficció, sàtira

Estats Units

138 minuts

La idea de la fi del món

No mires arriba és un controvertit film d'Adam McKay que ha generat postures ben oposades, des dels fidels admiradors fins als grans detractors. És cert que no deixa indiferent. Una de les mil·lors apostes del director ha estat comptar amb un elenc d'actors que pot atraure diferents generacions d'espectadors. No només amb protagonistes de l'alçada de Leonardo DiCaprio i Jennifer Lawrence, sinó que hi tenen papers destacats figures d'edats tan diverses com Meryl Streep, Cate Blanchett, Mark Rylance, Tyler Perry, Timothée Chalamet, Ariana Grande i Kid Cudi.

L'argument és senzill i, aparentment, no gaire original. Un asteroide s'apropa a la Terra i pot destruir-la amb un cent per cent de probabilitats, segons afirmen els científics. Però ningú no els vol escoltar, ni els mitjans de comunicació, ni els economistes, ni els polítics. Hi ha massa interessos en joc.

Els dos astrònoms, encarnats per DiCaprio i Lawrence fan mans i mànigues per comunicar el seu descobriment i el perill per a la humanitat, però el seu missatge es distorsiona o silencia. Fins i tot se'ls nega la veracitat. No ens recorda això els negacionistes actuals tant pel que fa a la pandèmia com al canvi climàtic? És conegut l'activisme de Leonardo DiCaprio en la defensa del medi ambient. També

la del director del film. De fet, la idea inicial girava a l'entorn de la possible devastació ecològica del planeta. Així, doncs, sembla que *No mires arriba* seria una metàfora del que pot suposar la inactivitat envers la problemàtica de l'ecosistema global.

En el film es mostren uns mitjans de comunicació immersos en un món superficial i sense cap ètica respecte de la difusió del que es coneix com a *fake news*. Els poders econòmics, com no podia ser d'una altra manera, volen treure el màxim profit de la situació. I ho fan a través de l'engany i sense tenir en compte les greus conseqüències per als febles, en aquest cas, tota la humanitat excepte un grup selecte que s'assegurarà la seva salvació... o no. Els polítics, encapçalats per una magistral Meryl Streep com a presidenta dels Estats Units, són potser els qui reben l'escarni satíric més important. Se'ls mostra més pendents de guanyar les eleccions que del bé del país i dels ciutadans. I totes aquestes reflexions es fan amb un toc d'humor que es torna agredolç en saber la veritat que amaga.

Com deia Benet XVI a *Caritas in veritate*: «L'amor no s'expressa només en relacions íntimes i properes, sinó també en les macrorelacions, com les relacions socials, econòmiques i polítiques.»

AMB BON HUMOR

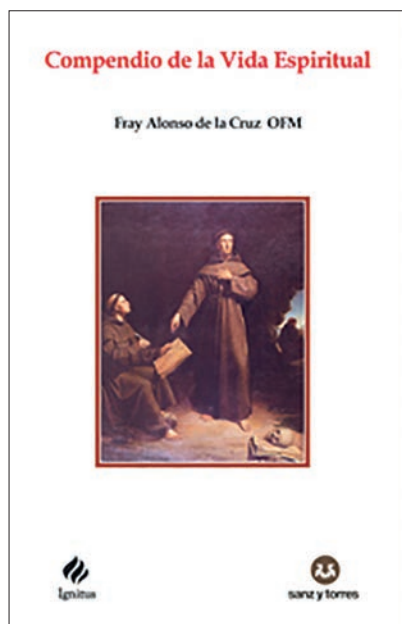

CRÍTICA LITERÀRIA

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Caputxi

Recuperació d'un clàssic de l'espiritualitat

FRA ALONSO DE LA CRUZ
Compendio de la vida espiritual
Sanz y Torres, 2021, 196 pàg.

El framenor Alonso de la Cruz nasqué de família noble a mitjans del segle XVI a la població madril·lenya de Valdemoro. Fou religiós franciscà descalç de la Província de Sant Pau i es dedicà a la predicació. Exercí de guardià, o superior local, d'importants convents: Àvila, Alcalá de Henares, Salamanca i Medina del Campo, on hi acabà els seus dies el 24 de gener del 1631.

Fra Alonso de la Cruz és autor de diverses obres d'espiritualitat de les quals destaca, precisament, el *Compendio y cifra de la vida espiritual y camino de salvación*, que acaba de recuperar i d'editar el prestigiós historiador i acadèmic Ernest Zaragoza Pascual, a partir del text de l'edició estampada a Salamanca l'any 1625.

En el sòlid estudi introductori —elaborat pel curador de la present edició (vegeu pàg. 9-20)— es posa en relleu com Alonso de la Cruz, a través d'aquest tractat ara novament editat, assolí descriure, amb enorme claredat expositiva, el procés de les tradicionals vies purgativa, il·luminativa i unitiva; i finalment, exposa el pas de la meditació a la més pura contemplació intel·lectual, o mística teologia.

L'obra es presenta estructurada en cinc tractats. En el primer hi són presentats aquells «*documentos para los que quieren comenzar el camino de oración*»; en el segon tractat es presenta la via purgativa; en el tercer «*se dice qué sea vía iluminativa y sus meditaciones propias*»; en el quart s'exposen «*las partes que tiene la vía unitiva y su divino ejercicio*». El cinquè tractat no es publica.

Al llarg del *Compendio y cifra* el seu autor mostra la seva enorme capacitat d'extractar, compendiar i sintetitzar (:cifrar). En aquest sentit són particularment profitosos els darrers capítols sobre la descripció de les visions, revelacions, raptés i èxtasis, particularment en el darrer capítol, que és una excel·lent i molt aclaridora contribució a la pràctica del discerniment espiritual.

Felicitem de cor el curador, P. Ernest Zaragoza, per tan valuosa contribució a la redescoberta i edició de textos clàssics de l'espiritualitat hispana poc coneguts.

RAUXA

Educació en la meravella (i II)

L'actitud d'admiració demana una certa innocència de la persona, d'aquí que els nens es meravellin amb tanta naturalitat. Gràcies a aquesta disposició interior, s'estimulen les ganes de conèixer, la sensibilitat per percebre la bondat i la bellesa i progressivament s'educa el sentit crític. Sense aquest horitzó diàfan i infinit, necessàriament la mirada s'escurça i apareix el replegament sobre un mateix. Aleshores la realitat només ens pot aparèixer com a fosca, trista i amarga, perquè en lloc del sentit crític hem desvetllat l'esperit de la suspicàcia.

La mirada suspicax s'ha esbiaixat de la seva disposició natural i ja només cerca l'error, la falta, la manipulació o el pecat. Una persona religiosa però suspicax, en llegir un text espiritual hi tendirà a buscar el més petit indici d'heterodòxia. En aquest afany inquisitiu li passarà desapercebuda la veritat que s'hi expliqui, encara que sigui grandiosa i resplendent. Igualment, quan els alumnes davant d'un poema o una cançó el primer que busquen és qualsevol mostra de racisme o masclisme, corren el perill de no percebre la bellesa de l'obra que tenen davant els ulls. Si apliquéssim a tot aquesta mirada recelosa hauríem de censurar la majoria de filòsofs grecs, perquè no van alçar la veu contra la societat esclavista en què vivien; també hauríem de rebutjar tot el llegat romà, perquè aquell imperi va perseguir fins a la mort milers de cristians; i què hauríem de dir de les catedrals medievals, construïdes per una civilització tan poc tolerant amb jueus i musulmans? La mirada recelosa, la recerca de defectes morals a tot arreu, és contrària a l'esperit educatiu i fa impossible percebre la bondat i la bellesa de la pròpia existència.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

PARES TEATINS

El **diumenge 13 de març**, a les 17.00, concert solidari de música clàssica a favor de la Fundació Mirada de Esperanza; el **dilluns 14**, a les 19.00, xerrada quaresmal. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

MANS UNIDES

El **dimarts 15 de març**, a les 20.30, sopar solidari per la fam al restaurant Semproniana de Barcelona. Reserves: tel. 686 724 356.

CATEDRAL DE BARCELONA

El **dimecres 16 de març**, a les 20.00, concert d'orgue amb Maria Nacy.

ORATORI SANT FELIP NERI DE BARCELONA

El **divendres 18 de març**, a les 19.00, concert espiritual d'orgue (Bernat Bailbé) amb els comentaris de Joan Cabó seguint les obres de Venegas de Henestroza del 1557 amb l'accent sobre el misticisme.

ORGUE

El **diumenge 20 de març**, a les 18.00, concert de Quaresma d'alumnes d'orgue sota la direcció d'Eudald Dantí a la parròquia de Santa Maria del Remei de Barcelona.

Girona

INTERIORITAT

El **dissabte 19 de març**, a les 10.00, *Pelegrinatge endins* amb Xavier Melloni a la basílica del Sant Sepulcre de Palera. Inscripcions: tel. 972 590 534.

Solsona

MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE SOLSONA

El **divendres 18 de març**, a les 19.00, conferència *L'Infern de Dante* amb Raquel Parera.

Tarragona

CONCERT

El **diumenge 13 de març**, a les 18.30, concert *La imatge de sant Miquel* amb Raül Poblet i Sara Hernández a l'església vella de Sant Miquel de l'Espluga de Francolí.

QUARESMA

El **dilluns 14 de març**, a les 18.00, xerrada quaresmal amb Andreu Muñoz sobre *Caminem junts cap a la Pasqua amb Pau, Tecla i Charles de Foucauld* a la parròquia de Sant Francesc de Tarragona.

SANT SALVADOR

El **divendres 18 de març**, a les 18.30, festa de Sant Salvador d'Horta a la parròquia de Sant Francesc de Reus: via crucis i eucaristia presidida per Mons. Joan Planellas. Es veneraran les relíquies del sant al seu nou reliquiari.

MÚSICA LITÚRGICA

El **dijous 17 de març**, a les 19.00, conferència del P. Jordi-Agustí Piqué sobre *La música litúrgica: propostes i línies d'actuació a casa nostra* al Centre Tarraconense El Seminari de Tarragona.

Terrassa

MEDITACIÓ

El **diumenge 20 de març**, a les 10.00, matinal de meditació i silenci *Aprendre a trobar pau i benestar en el dia a dia* amb Anna M. Rifà al convent de les Carmelites Descalces de Terrassa (annamariarifasais@gmail.com).

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

 catalunya_cristiana

 Catalunya Cristiana

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Pilarín Bayés, Esther Borrego, Jaume Castro, Agustí Codinach, Quique Fernández, Antonio Gil, Joan Guiteras, Mercè Lajara, Sebastià Janeras, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Xavier Padilla, Joan Pallarès-Personat, Dolors Parellada, Isabel de Puig, Quique, Francesc Riu, Lluís Serra, Rafael Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, Lluç Torcal, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

CARME MUNTÉ MARGALEF

Joan Arimany Juventeny, gestor cultural, especialitzat en devoció popular, dirigeix la revista digital *Reliquae sanctorum in Catalonia*. Les subscripcions, que són totalment gratuïtes, es poden formalitzar a: joanarimanyjuventeny.cat

Com sorgeix la iniciativa de fer una revista digital sobre relíquies de sants?

L'estudi de les relíquies de sants i la seva veneració era un tema que em fascinava des de feia anys. Procurava fer-ne divulgació amb els mitjans al meu abast, però tenia la sensació que aquesta tasca quedava força dispersa. Aleshores vaig considerar adient de donar-li el format de revista digital, de periodicitat bimestral. La revista també va néixer amb dos objectius més: posar en valor les relíquies presents als Països Catalans i constatar que l'interès i la devoció continuen ben presents.

Quins continguts s'hi ofereixen?

Les relíquies de sants, com a objecte d'estudi, permeten enfocar la mirada des de molts angles diferents. D'una banda, la revista conté unes seccions fixes com el *Dossier*, en el qual s'intenta tractar un aspecte relacionat amb les relíquies amb una certa profunditat; les *Relíquies al territori*, on es fa un recorregut per les relíquies d'un marc geogràfic concret, i el *Reliquiari*, en el qual s'estudia un reliquiari en concret o sepulcre, especialment des de l'aspecte artístic. També hi ha la important aportació que ofereix Jordi Llabrés des de Mallorca o la *Miscel·lània* amb articles a diferents relíquies segons el calendari i santoral. D'altra banda, hi ha seccions que no són permanents, com *Relíquies i cultura popular* o *Relíquies i festivitats*.

El coneixement de les relíquies, com ens uneix a la nostra història i cultura?

Les relíquies de sants han tingut un protagonisme que ha depassat l'àmbit estrictament religiós i ens han arribat com a riquesa cultural, patrimonial i social. Malaura-

Joan Arimany dirigeix la revista digital «Reliquae sanctorum in Catalonia»

«L'interès i devoció per les relíquies continua ben present»

dament, la pandèmia del Covid ha comportat la supressió, esperem que temporal, de formes de veneració centenàries, com la besada al reliquiari.

Les relíquies feien i fan rellevants els sants des de la presència física i propera a l'espai dels fidels. D'aquesta forma, el concepte immaterial de la santedat ha esdevingut material i, especialment en temps passats, n'ha afavorit la interpretació i el culte. D'alguna manera fan evident que ningú mor mentre és recordat i així connecten amb la idea d'eternitat.

Igualment, els sants han esdevingut símbols d'identitat de pobles i ciutats i les relíquies han servit per aprofundir en aquest aspecte. Si bé en segles anteriors, i encara ara en determinats llocs, les relíquies exerceixen una funció de cohesió col·lectiva i són conduïdes en processons o enaltides en cerimònies i celebracions com les festes majors.

Els 11 números i els més de tres-cents subscriptors denoten que hi ha interès pel tema?

No m'esperava que la temàtica despertés tant d'interès, però ben aviat, l'increment de subscripcions així com la col·laboració de Jordi Llabrés amb les seves aportacions des de Mallorca, que ampliava l'abast territorial d'estudi i divulgació, ho van evidenciar. Fins i tot, des de poblacions de diferents llocs d'Espanya i d'Europa han volgut rebre la revista, tot i que sigui escrita en català. A Catalunya, els temes de religiositat popular no se saben deslligar prou d'ideologies polítiques determinades. A la resta d'Europa no existeix aquesta associació i la seva investigació forma part, des de la més absoluta normalitat, del coneixement de la cultura. En qualsevol cas, la meua intenció és reivindicar-los i destacar-los com un aspecte propi de la nostra essència com a poble.

DESCARREGA'T JA LA NOVA APP DE

ràdio estel

El Matí a Ràdio Estel

amb Pol Marsà

De dilluns a divendres de 8:00
a 13:45

En Directe Programes Podcast Gra perfil

Disponible a

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play